

Dr Teresa Drozdek-Małolepsza

Autoreferat

Kandydata do stopnia doktora habilitowanego

Częstochowa 8.05.2023

Spis treści

1. Imię i nazwisko.....	3
2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, rok ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.....	3
3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych.....	3
4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).....	4
5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.....	26
6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.....	27
7. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6, wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej.....	36

1. Imię i nazwisko.

Teresa Drozdek-Małolepsza

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

Doktor nauk o kulturze fizycznej

Podmiot: *Akademia Wychowania Fizycznego im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku*

Tytuł pracy: *Dzieje Towarzystwa Gimnastycznego "Sokół" Okręgu Częstochowskiego w latach 1906-1939*

Rok uzyskania: 1999

Promotor: *dr hab. Zdzisław Pawluczuk, prof. AWF*

Recenzenci: *prof. dr hab. Bernard Woltmann*
prof. dr hab. Leszek Gondek

Magister Pedagogiki, specjalność: pedagogika opiekuńczo-wychowawcza

Podmiot: *Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie*

Rok uzyskania: 1989.

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych.

2020 -nadal adiunkt, Wydział Nauk o Zdrowiu, Katedra Kinezylogii i Profilaktyki Zdrowia, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie;

2019-2020 asystent, Wydział Nauk o Zdrowiu, Katedra Nauk o Kulturze Fizycznej, od czerwca 2020 - Katedra Kinezylogii i Profilaktyki Zdrowia, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie;

2018-2019 asystent, Wydział Pedagogiczny, Instytut Wychowania Fizycznego, Turystyki i Fizjoterapii, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, od 1 czerwca 2018 Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie;

2008-2018 adiunkt, Wydział Pedagogiczny, Instytut Kultury Fizycznej i Turystyki, (przekształcony w Instytut Wychowania Fizycznego i Turystyki; Instytut Wychowania Fizycznego, Turystyki i Fizjoterapii) Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie;

1999-2008 adiunkt, Wydział Pedagogiczny, Instytut Pedagogiki, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie (od 2004 – Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie);

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Przed uzyskaniem stopnia doktora

Początek mojej drogi zawodowej do 1999 r. związany był z pracą w szkolnictwie na etacie nauczyciela wychowania fizycznego. Podwyższyłam w tym czasie swoje kwalifikacje zawodowe uzyskując w 1993 r. Pierwszy Stopień Specjalizacji Zawodowej w zakresie Wychowania Fizycznego (Podstawa: Zarządzenie MEN z dnia 11 grudnia 1989 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków oraz trybu uzyskiwania przez nauczycieli specjalizacji zawodowej; Dz.Urz.MEN nr 7 poz. 67). W 1995 r. ukończyłam Studia Podyplomowe w zakresie Wychowania Fizycznego.

W latach 1994-1998 uczestniczyłam w seminarium doktoranckim prowadzonym przez dr hab. Zdzisława Pawluczuka, prof. AWF w Akademii Wychowania Fizycznego im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku na Wydziale Wychowania Fizycznego. Udział w seminarium pozwolił mi pogłębić wiedzę historyczną ze szczególnym uwzględnieniem dziejów kultury fizycznej i turystyki w Polsce oraz wzbogacił mój warsztat naukowy. Czynn timer uczestniczyłam w VI Krajowej Konferencji Naukowej Historyków Kultury Fizycznej, Chycina 1997, temat wystąpienia: Z dziejów Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w powiecie wieluńskim w latach 1922–1939. W latach 1996-1998 opublikowałam siedem prac naukowych (w tym dwie współautorskie), poświęconych dziejom Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” okręgu częstochowskiego. Publikacje dotyczyły działalności gniazd „Sokoła” na Ziemi Częstochowskiej do 1939 r. oraz gniazd „Sokoła” w powiecie radomszczańskim i wieluńskim w okresie międzywojennym. Efektem końcowym tego okresu było przygotowanie dysertacji doktorskiej nt., *Dzieje Towarzystwa Gimnastycznego "Sokół" Okręgu Częstochowskiego w latach 1906-1939*, AWF Gdańsk 1998, ss. 238. Promotorem dysertacji doktorskiej był dr hab. Zdzisław Pawluczuk, prof. AWF.

Po realizacji przewodu doktorskiego

W dniu 1 października 1999 r. zostałam zatrudniona jako pracownik naukowo-dydaktyczny na Wydziale Pedagogicznym w Instytucie Pedagogiki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie (aktualnie Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie). W latach 2008-2019 miejscem mojego zatrudnienia był Wydział Pedagogiczny, kolejno w Instytucie Kultury Fizycznej i Turystyki, w Instytucie Wychowania Fizycznego i Turystyki, w Instytucie Wychowania Fizycznego, Turystyki i Fizjoterapii (od 1 czerwca 2018 - Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie). Obecnie jestem zatrudniona na stanowisku adiunkta w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych na Wydziale Nauk o Zdrowiu w Katedrze Kinezyjologii i Profilaktyki Zdrowia.

W latach 1999-2023 realizowałam pracę naukową zgodnie z zainteresowaniami badawczymi. Jestem autorem i współautorem ponad 150 publikacji naukowych z zakresu dziejów kultury fizycznej i turystyki oraz – w mniejszym zakresie - teorii wychowania fizycznego. Uczestniczyłam czynnie w ponad 80 kongresach i konferencjach naukowych o zasięgu międzynarodowym i ogólnopolskim. Zasadnicze zainteresowania badawcze odnoszą się głównie do zagadnienia sportu kobiet w Polsce w latach 1918-1939. Ponadto, zagadnienia badawcze obejmują m.in. następującą problematykę:

wychowanie fizyczne i turystyka kobiet w Polsce w latach 1918-1939; kultura fizyczna i turystyka na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej; kultura fizyczna i turystyka w działalności Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe; dzieje Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”; jakość kształcenia w szkole wyższej oraz wybrane aspekty aktywności ruchowej.

Znaczna liczba publikacji naukowych dotyczy dziejów Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Polsce, jak również w krajach słowiańskich. Została dokonana kwerenda źródeł w archiwach państwowych, jak również w Bibliotece Narodowej i Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie. Duże rezultaty dała kwerenda źródeł prasowych, w tym m.in. prasy sokolej. W tym obszarze zostały m.in. opublikowane prace z zakresu dziejów Towarzystw Gimnastycznych (TG) „Sokół” na Ziemi Częstochowskiej i okręgu częstochowskiego do 1939 r., z uwzględnieniem genezy i działalności TG „Sokół” w Częstochowie do 1918 r. oraz działalności okręgu częstochowskiego „Sokoła”. Zostały przygotowane prace poświęcone działalności gniazd „Sokoła” w Królestwie Polskim (do 1914 r.), jak również Dzielniczy Mazowieckiej TG „Sokół” (1919-1939). Podejmowano problematykę dziejów Sokoła w skali ogólnopolskiej, jak również działalności „Sokoła” w krajach słowiańskich. Istotne znaczenie posiada przygotowana pod moją redakcją monografia: *Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w Częstochowie w latach 1906–2006* (opublikowana w 2009 r.) oraz uczestnictwo w przygotowaniu rozdziałów w monografii, w pracy zbiorowej: E. Małolepszy, Z. Pawluczuk (red.), *Zarys dziejów Sokolstwa Polskiego w latach 1867-1997*, Częstochowa 2001.

Z zakresu problematyki kultury fizycznej i turystyki na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej przeprowadzono kwerendę źródłową w archiwach państwowych oraz w Bibliotece Narodowej i Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie, jak również za granicą, ze szczególnym uwzględnieniem Archiwum Państwowym Obwodu Wołyńskiego w Łucku (Ukraina). Efektem tej działalności naukowej było opublikowanie szeregu prac (których jestem autorem i współautorem), dotyczących Kresów Wschodnich, z uwzględnieniem m.in. województw: poleskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego i wołyńskiego. Najwięcej publikacji odnosi się do dziejów aktywności fizycznej i turystyki na Wołyniu, a ukoronowaniem tych przedsięwzięć była opublikowana (w 2020 r.) monografia naukowa: *Kultura fizyczna i turystyka w województwie wołyńskim w latach 1921-1939* (przygotowana wspólnie z E. Małolepszym). Czynnikiem istotnym w realizacji tego działania naukowego okazała się nawiązana współpraca z zagranicznym ośrodkiem akademickim - Wołyńskim Uniwersytetem Narodowym im. Łesi Ukrainki w Łucku. Publikacje dotyczące kultury fizycznej i turystyki na Kresach Wschodnich, wnoszą istotną wiedzę do historiografii II Rzeczypospolitej. Przykładem może być praca *Kultura fizyczna i turystyka w województwie poleskim w latach 1921-1939. Zarys problematyki* (przygotowana wspólnie z E. Małolepszym). W okresie międzywojennym nastąpił rozwój wychowania fizycznego i sportu w województwie poleskim. Szczególnie jest to widoczne po powołaniu administracyjnych struktur Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przynależenia Wojskowego — Wojewódzkiego, Powiatowych, Miejskich i Gminnych Komitetów Wychowania Fizycznego i Przynależenia Wojskowego. Na obszarze województwa poleskiego działalność prowadziły liczne organizacje i towarzystwa, m.in.: Katolickie Stowarzyszenia Młodzieży, Organizacja Przynależenia Kobiet do Obrony Kraju, Pocztove Przynależenie Wojskowe, Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, Związek Harcerstwa Polskiego. W województwie poleskim organizowano struktury okręgowe Polskich Związków Sportowych, spośród których najaktywniej działał Poleski

Okręgowy Związek Piłki Nożnej. W Brześciu n. Bugiem powołano Okręgowy Ośrodek Wychowania Fizycznego. Wśród dyscyplin sportowych do najpowszechniej uprawianych należały gry sportowe, lekkoatletyka, piłka nożna, strzelectwo, sporty wodne i zimowe. Sportowcy województwa poleskiego uczestniczyli głównie we współzawodnictwie sportowym na arenie regionalnej i ogólnopolskiej. Nie odnieśli znaczących wyników sportowych we współzawodnictwie ogólnopolskim. Na obszarze województwa poleskiego w latach trzydziestych XX w. rozwijała się głównie turystyka krajoznawcza i kwalifikowana. Ważną rolę w rozwoju turystyki odegrały: Poleski Związek Popierania Turystyki, Towarzystwo Rozwoju Ziem Wschodnich, Liga Popierania Turystyki oraz placówka Biura „Orbis” w Brześciu n. Bugiem.

Kolejnym, podjętym problemem badawczym w mojej pracy naukowej, była tematyka działalności Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe (działające w środowisku wiejskim i małomiasteczkowym). Kwerendę źródłową przeprowadzono w archiwach państwowych, Bibliotece Narodowej w Warszawie oraz zbiorach Wojewódzkich Zrzeszeń Ludowych Zespołów Sportowych (ze szczególnym uwzględnieniem zbiorów Śląskiego Wojewódzkiego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe), jak również w klubach należących do Krajowego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe. W tym zakresie opublikowano artykuły w czasopismach naukowych, rozdziały w monografiach naukowych oraz monografie naukowe (których jestem współautorem). W odniesieniu do tej problematyki opublikowane zostały trzy monografie naukowe: *Z dziejów sportu i turystyki w działalności Krajowego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe w latach 1975-2015*, Częstochowa 2016, ss. 213 (przygotowana wspólnie z E. Małolepszym, D. Bakotą i A. Płomińskim); *Zarys dziejów Gminnego Ludowego Klubu Sportowego Pogoń 1947 Kłomnice (1947-2021)*, Poznań 2021, ss. 204 (przygotowana wspólnie z E. Małolepszym); *Zarys dziejów sportu i turystyki w działalności Śląskiego Wojewódzkiego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe (1946-2021)*, Białystok 2023, ss. 275 (przygotowana wspólnie z E. Małolepszym).

Osobną grupę publikacji stanowią prace współautorskie poświęcone jakości kształcenia w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie w opinii studentów kierunku Wychowanie Fizyczne; jakości kształcenia w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie w opinii absolwentów studiów I stopnia kierunku wychowanie fizyczne; jakości kształcenia w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie w opinii absolwentów studiów II stopnia kierunku Wychowanie Fizyczne. Efektem badań, zawartych w publikacjach było określenie poziomu jakości kształcenia studentów na kierunku wychowanie fizyczne. Przyczyniły się one do oceny poziomu przygotowania absolwentów w odniesieniu do rynku pracy.

W odniesieniu do wykazu osiągnięć naukowych lub artystycznych, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy przedstawiono cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych: **Sport kobiet w Polsce w latach 1918-1939**, zawierający 28 publikacji mojego autorstwa.

Badania naukowe, dotyczące stanu badań, kwerendy źródeł, koncepcji oraz przygotowania publikacji naukowych realizowane były w I i II dekadzie XXI w.

Celem cyklu tematycznego było przedstawienie rozwoju historycznego sportu kobiet w Polsce w latach 1918-1939. Problematyka sportu kobiet w Polsce w latach 1918-1939 była podejmowana przez historyków kultury fizycznej. Spośród nich największe zasługi w ukazaniu tej tematyki należy przyznać M. Rotkiewicz. Była jedną z

pierwszych, która zajęła się omawianą problematyką. W opracowaniu pt. *Rozwój sportu kobiet w Polsce okresu międzywojennego* zwróciła uwagę na tworzenie się struktur sportu kobiet na świecie i w Polsce oraz międzynarodowego współzawodnictwa sportowego kobiet¹. Ukazała również rozwój wybranych dziedzin sportu kobiet w Polsce – gimnastyki, lekkoatletyki, łucznictwa, łyżwiarstwa, narciarstwa i wioślarstwa. W artykułach pt. *Początki szermierki kobiet w Polsce (do 1939 roku)*, (przygotowany wspólnie z A. Latek), *Maria Germanówna i początki koszykówki kobiet w Polsce (do 1939 roku)* oraz „*Orlice*” – *pionierki lotnictwa sportowego w Polsce (do 1939 r.)*, przedstawiła w szerszym ujęciu genezę i rozwój tych dyscyplin sportowych oraz rolę, jaką odegrały Polki w upowszechnieniu tych dziedzin w Polsce i na arenie międzynarodowej². Przybliżyła postać dr Eugenii Lewickiej (1896-1931) i jej rolę w polskiej kulturze fizycznej i wychowaniu zdrowotnym w II Rzeczypospolitej³. Dwa artykuły poświęcone zostały ewolucji stroju sportowego kobiet w różnych dyscyplinach sportu, głównie odnoszące się do XIX i XX w. (gry w piłkę, hokej na trawie, koszykówka, kolarstwo, szermierka, pływanie, łyżwiarstwo, tenis)⁴.

Z. Pawluczuk w rozdziale w monografii pt. *Miejsce sokolic w polskiej lekkoatletyce kobiecej w latach 1919-1939*, zwrócił uwagę m.in. na upowszechnienie i popularyzowanie lekkoatletyki w Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół”⁵. W kolejnych dwóch publikacjach, J. Derbich przybliżyła postać Janiny Kaczmarzkiej (uprawiała kolarstwo), natomiast Z. Wyżnikiewicz-Kopp i A. Wyżnikiewicz-Nawracała w pracy pt. „*Kobieta w sporcie olimpijskim*”, m.in. omówiły uczestnictwo kobiet na Igrzyskach Olimpijskich okresu międzywojennego⁶.

Źródłem wnoszącym wkład do stanu badań nad dziejami sportu kobiet były także biogramy pionierek tej dziedziny. Z inicjatywy K. Hądzelka, od 1967 r. ukazywał się *Słownik biograficzny wychowania fizycznego i sportu*, publikowany na łamach czasopisma „*Wychowanie Fizyczne*”. Według indeksu haseł opracowanego przez K. Hądzelka, opublikowanego w *Słowniku biograficznym wychowania fizycznego i sportu* za okres 1967-1993, znajdujemy biogramy kobiet, które przyczyniły się do rozwoju ruchu sportowego w Polsce w okresie międzywojennym, m.in.: Józefy Gebethnerówny, Heleny Marusarzówny, Kazimierzy Muszałówny, Wisławy Noskiewicz-Kaczmarczyk, Janiny

¹ M. Rotkiewicz, *Rozwój sportu kobiet w Polsce okresu międzywojennego*, „Sport Wyczynowy” 1979, nr 3-4, s. 4-21.

² M. Rotkiewicz, *Początki szermierki kobiet w Polsce (do 1939 roku)*, „Sport Wyczynowy” 1988, nr 2-3, s. 57-73; M. Rotkiewicz, A. Latek, *Maria Germanówna i początki koszykówki kobiet w Polsce (do 1939 roku)*, „Sport Wyczynowy” 1995, nr 3-4, s. 71-86; M. Rotkiewicz, „*Orlice*” – *pionierki lotnictwa sportowego w Polsce (do 1939 r.)*, [w:] L. Nowak (red.), *Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce*, t. VI, Gorzów Wlkp. 2004, s. 71-81; Zob. też, M. Rotkiewicz, *Mistrzynie szos i welodromów*, „Kultura Fizyczna” 1999, nr 7-8, s. 15-19.

³ M. Rotkiewicz, *Prekursorka leczenia słońcem, powietrzem i ruchem. W 70 rocznicę śmierci dr Eugenii Lewickiej*, „Kultura Fizyczna” 2001, nr 11-12, s. 8-15; M. Rotkiewicz, *Dr Eugenia Lewicka i Jej rola w powołaniu CIWF*, „Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne” 2003, nr 2, s. 7-11.

⁴ A. Latek, M. Rotkiewicz, *Ewolucja kostiumu sportowego kobiet ilustracją przemian obyczajowych*, [w:] B. Woltmann (red.), *Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce*, t. III, Gorzów Wlkp. 1998, s. 301-312; M. Rotkiewicz, *Ewolucja kostiumu sportowego kobiet – ilustracją przemian obyczajowych*, „Kultura Fizyczna” 1999, nr 11-12, s. 8-16.

⁵ Z. Pawluczuk, *Miejsce sokolic w polskiej lekkoatletyce kobiecej w latach 1919-1939*, [w:] B. Woltmann (red.), *Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce*, t. III, Gorzów Wlkp. 1998, s. 25-33.

⁶ J. Derbich, *Janina Kaczmarzka – cyklistka okresu międzywojennego*, „Kultura Fizyczna” 2002 nr 3-4, s. 23-25; Z. Wyżnikiewicz-Kopp, A. Wyżnikiewicz-Nawracała, *Kobieta w sporcie olimpijskim* [w:] Z. Dziubiński (red.), *Antropologia sportu*, Warszawa 2002, s. 403-416.

Skirlińskiej, Jadwigi Wajsówny, Stanisławy Walasiewicz, Zofii Zabawskiej-Domosławskiej⁷. Przedstawiony skromny stan badań, wykazujący znaczące luki jednoznacznie wskazał na potrzebę podjęcia badań naukowych nad dziejami sportu kobiet w Polsce w latach 1918-1939.

Tytuł osiągnięcia naukowego

Cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2b ustawy obejmuje 28 jednotematycznych publikacji pod wspólnym tytułem:

Sport kobiet w Polsce w latach 1918-1939

T. Drozdek-Małolepsza, *Polish Sports Congresses as a way of promotion and popularization of women's physical education and sport in the period of the Second Polish Republic*, *Physical Activity Review*, 2017 vol. 5, p. 176-187. [5 pkt.]

W okresie dwudziestolecia międzywojennego XX w. wzrosło zainteresowanie wychowaniem fizycznym oraz ruchem sportowym kobiet w Polsce. Problematyka wychowania fizycznego i sportu kobiet była tematem obrad polskich kongresów sportowych. Ważną rolę w formułowaniu założeń oraz programu rozwoju sportu kobiet spełnił II Polski Kongres Sportowy (1927 r.). Kongres uznał rozwój sportu wśród kobiet za jeden z głównych postulatów wychowania fizycznego. Nakazał związkom i klubom sportowym poparcie organizacyjne oraz techniczne ruchu sportowego kobiet oraz zlecił zarządowi Związku Polskich Związków Sportowych zwołania kobiecego zjazdu sportowego. Kongresy sportowe kobiet w omawianym okresie zwołano 2-krotnie: w 1928 r. – I Kongres dla Spraw Sportu i Wychowania Fizycznego Kobiet, w 1934 r. – II Kongres Kultury Fizycznej Kobiet. I Kongres ukazał zainteresowanie sprawami sportu kobiet władz państwowych.

W przygotowaniu publikacji zostały wykorzystane następujące metody badawcze: analizy źródeł historycznych, syntezy oraz metoda porównawcza. Wysunięto następujące problemy badawcze: Jakie znaczenie odegrały polskie kongresy sportowe w zakresie propagowania i upowszechniania wychowania fizycznego i sportu kobiet w okresie II Rzeczypospolitej?; Jaki był wkład pań w rozwój idei upowszechniania wychowania fizycznego i usportowienia kobiet podczas obrad polskich kongresów sportowych?

W zakresie badań źródłowych przeprowadzono szeroką kwerendę zasobów polskiej prasy sportowej z okresu dwudziestolecia międzywojennego. Wykorzystano literaturę z uwzględnieniem problematyki wychowania fizycznego sportu kobiet w Polsce do 1939 r.

W wyniku postulatów kongresów sportowych uaktywniły działalność sekcje oraz kluby kobiece. Organizacje oraz stowarzyszenia sportowe podjęły wzmożone działania na rzecz higieny i zdrowia kobiet. Ożywiona została działalność propagandowa w odniesieniu do wychowania fizycznego i sportu kobiet poprzez organizację konferencji,

⁷ K. Hądzelek, (oprac.), Indeks haseł opublikowanych w Słowniku biograficznym wychowania fizycznego i sportu, „Wychowanie Fizyczne i Sport” 1993, nr 4, s. 240-244; Drozdek-Małolepsza T., *Stan badań nad dziejami wychowania fizycznego i sportu kobiet w Drugiej Rzeczypospolitej*. [w:] S. Zaborniak (red.): *Z dziejów kultury fizycznej w Polsce*. Rzeszów 2005, s. 13-21.

kursów czy obozów. Panie działały w strukturach sportu polskiego. Przy Państwowym Urzędzie Wychowania Fizycznego i Przynależenia Wojskowego, powołano Referat Wychowania Fizycznego Kobiet, Referat Sportu Kobiet, Referat Przynależenia Kobiet do Obrony Kraju. Przy Polskich Związkach Sportowych funkcjonowały komisje lub referaty kobiece. Panie wchodziły w skład zarządów związków oraz klubów sportowych.

T. Drozdek-Małołepsza, *Rada Naukowa Wychowania Fizycznego wobec wychowania fizycznego i sportu kobiet (1927–1939) – zarys problematyki*. Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna, 2007 z. VII, s. 35-42. [0 pkt.]

Celem artykułu było ukazanie stanowiska Rady Naukowej Wychowania Fizycznego (RNWF) wobec wychowania fizycznego i sportu kobiet w latach 1927-1939. Rada Naukowa Wychowania Fizycznego została powołana zarządzeniem Rady Ministrów z 28 stycznia 1927 r. jako organ doradczy Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przynależenia Wojskowego (PUWFiPW). W skład RNWF wchodziły członkowie z urzędu: przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wojskowych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (MWRiOP) oraz członkowie Rady z nominacji: pracownicy naukowcy z zakresu kultury fizycznej, lekarze, przedstawiciele oświaty, wojskowi. Wśród członków RNWF obecne były kobiety.

W pierwszym posiedzeniu RNWF, odbytym 15 lutego 1927 r. udział wzięły: Józefa Gebethner, dr Eugenia Lewicka, Helena Olszewska, dr Eleonora Reicher, dr Zofia Zabawska-Domosławska; w drugim posiedzeniu RNWF, przeprowadzonym 16 kwietnia 1928 r. udział wzięły: J. Gebethner, dr E. Lewicka, H. Olszewska, E. Reicher, dr Z. Zabawska-Domosławska; w trzecim posiedzeniu RNWF, odbytym 22 czerwca 1929 r., uczestniczyły: J. Gebethner, dr E. Lewicka, H. Olszewska, dr Z. Zabawska-Domosławska. Na czwartym plenarnym posiedzeniu RNWF 22 maja 1932r., środowisko kobiet reprezentowały: J. Gebethner, dr Zofia Franiówna, Kazimiera Muszałówna, H. Olszewska; na piątym plenarnym posiedzeniu RNWF, odbytym 12 grudnia 1936 r., były obecne: dr Wanda Czarnocka-Karpińska, dr Jadwiga Lechicka, K. Muszałówna, H. Olszewska, dr Maria Uklejska, dr Z. Zabawska-Domosławska. W szóstym plenarnym posiedzeniu RNWF, które odbyło się 12 lutego 1938 r., udział wzięły m.in. K. Muszałówna i dr E. Reicher. E. Lewicka i K. Muszałówna – pełniły funkcję sekretarza Rady. Rada Naukowa Wychowania Fizycznego zajmowała się m.in. problemami wychowania fizycznego i sportu kobiet. W programie posiedzeń plenarnych były punkty dotyczące aktywności fizycznej kobiet. Kobiety aktywnie brały udział w posiedzeniach RNWF oraz w jej komisjach. RNWF usiłowała wypracować jednolite stanowisko w odniesieniu do upowszechnienia i rozwoju wychowania fizycznego i sportu kobiet w Polsce.

W zakresie dziejów ruchu sportowego kobiet został przygotowany, wdrożony i zakończony obszerny cykl monotematycznych publikacji pt. *Sport kobiet w Polsce na łamach czasopisma „Przegląd Sportowy” (1921-1939)*⁸.

⁸ Część prac z zakresu tej problematyki znajduje się w cyklu tematycznym rozdziałów w monografiach naukowych: *Sport kobiet w Polsce w latach 1918-1939*.

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport kobiet w Polsce w latach 1921–1922 w świetle czasopisma „Przegląd Sportowy”*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna, 2013 t. XII nr 2, s. 63-72. [8 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport kobiet w Polsce na łamach czasopisma „Przegląd Sportowy” 1923–1924*, ZESZYTY NAUKOWE ALMAMER SZKOŁA WYŻSZA Z SIEDZIBĄ W WARSZAWIE, 2014 nr 2 (71), s. 165-177. [7 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport kobiet w Polsce na łamach czasopisma „Przegląd Sportowy” (1927)*, ZESZYTY NAUKOWE ALMAMER SZKOŁA WYŻSZA Z SIEDZIBĄ W WARSZAWIE, 2014, nr 3 (72), s. 273-287. [7 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport kobiet w Polsce w świetle czasopisma „Przegląd Sportowy” (1928)*, Aktywność ruchowa ludzi w różnym wieku, nr 1-4 (25-28), 2015, s. 9-21. [4 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport kobiet w Polsce w świetle czasopisma „Przegląd Sportowy” (1929)*, Szkice Humanistyczne, 2015 t. XV, nr 1-2, s. 61-75. [6 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *Women’s sport in Poland in the light of “Przegląd Sportowy” [Sports Review] magazine (1933)*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna, 2015 t. XIV, nr 2, s. 73-91, <http://dx.doi.org/10.16926/kf.2015.14.17>. [8 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport kobiet w Polsce w świetle czasopisma „Przegląd Sportowy” (1934)*, Aktywność ruchowa ludzi w różnym wieku, 2016 nr 1-4 (29-32), s. 21-37. [4 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport kobiet w Polsce w świetle pisma „Przegląd Sportowy” (1935)*, Roczniki Naukowe Wyższej Szkoły Wychowania Fizycznego i Turystyki w Białymstoku, 2015 nr 1 (11), s. 5-15. [6 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *„Przegląd Sportowy” jako informator i propagator sportu kobiet w Polsce w roku olimpijskim (1936)*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna, 2016 t. XV nr 2, s. 45-61, <http://dx.doi.org/10.16926/kf.2016.15.11>. [8 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport kobiet w Polsce w świetle „Przeglądu Sportowego” (1938)*, Rozprawy Naukowe Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, 2017 t. 56, s. 96–111. [8 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *“Przegląd Sportowy” jako informator i propagator sportu kobiet w Polsce w roku wybuchu II wojny światowej (1939 r.)*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna, 2016 t. XV, nr 4, s. 89-110, <http://dx.doi.org/10.16926/kf.2016.15.33>. [8 pkt.]

Podstawą do opracowania cyklu tematycznego *Sport kobiet w Polsce na łamach czasopisma „Przegląd Sportowy” (1921-1939)* była kwerenda źródłowa jednego z najpopularniejszych tytułów prasy sportowej w Polsce międzywojennej, jakim był „Przegląd Sportowy”. Zastosowano metodę analizy źródeł historycznych, indukcji, dedukcji, syntezy oraz porównawczą. „Przegląd Sportowy” poświęcony był bieżącym

wydarzeniom sportowym w Polsce i za granicą. Przybliżał różne aspekty ruchu sportowego kobiet.

„Przegląd Sportowy” był gazetą sportową o zasięgu ogólnopolskim. Ukazywał się w latach 1921–1939. Pierwszy numer został wydany 21 maja 1921 r. w Krakowie. Od 1925 r. „Przegląd Sportowy” ukazywał się w Warszawie. Założony został jako tygodnik, a od 1929 r. był wydawany dwa razy w tygodniu. Stanowił oficjalny organ prasowy Polskich Związków Sportowych. „Przegląd Sportowy” poświęcony był bieżącym wydarzeniom sportowym w Polsce i za granicą. Przybliżał także różne aspekty ruchu sportowego kobiet. Pełnił między innymi rolę informacyjną, promocyjną i propagującą sport kobiet w Polsce. Objętość tego bogato ilustrowanego pisma wynosiła zazwyczaj 6 stron.

„Przegląd Sportowy” upowszechniał sport kobiet w Polsce poprzez doniesienia, materiały i artykuły dotyczące uwarunkowań sportu kobiet, współzawodnictwa sportowego na arenie lokalnej, regionalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej. Kobiety działały w strukturach organizacyjnych sportu w Polsce (m.in. zasiadały w zarządach klubów i towarzystw sportowych), pełniły funkcję trenerek oraz instruktorek wychowania fizycznego. Uczestniczyły w obozach sportowych organizowanych przez polskie związki sportowe. Na łamach czasopisma publikowano informacje dotyczące osiągnięć sportowych kobiet na arenie krajowej i międzynarodowej. Najpowszechniej uprawianymi dyscyplinami sportu przez kobiety w Polsce w omawianym okresie były gimnastyka, gry sportowe i lekkoatletyka. Panie uprawiały również inne dziedziny sportu, m.in. kajakarstwo, łucznictwo, łyżwiarstwo (łyżwiarstwo figurowe i łyżwiarstwo szybkie), narciarstwo, pływanie, saneczkarstwo, szermierkę, tenis i wioślarstwo. W ocenie czasopisma poziom sportowy kobiet w Polsce był zróżnicowany. Największe sukcesy na arenie międzynarodowej osiągały w lekkoatletyce, łucznictwie, narciarstwie i tenisie. Do najlepszych kobiet w sporcie w okresie międzywojennym należy zaliczyć m.in. Jadwigę Jędrzejowską, Janinę Kurkowską-Spychajową, Marię Kwaśniewską, Jadwigę Wajs i Stanisławę Walasiewicz oraz Wandę Dubieńską, Różę Kajzer, Janinę Loteckową, Elżbietę Michalewska-Ziętkiewiczową, Zofię Nehring, Irenę Popielówną, Bronisławę Staszek-Polankową. Sukcesy te związane były z rozwojem kontaktów sportowych reprezentantek Polski na arenie międzynarodowej oraz działalnością Międzynarodowej Federacji Sportu Kobiet. Federacja działała na rzecz rozwoju i promocji aktywności fizycznej wśród kobiet.

„Przegląd Sportowy” stanowił wartościowy materiał źródłowy, wzbogacający w sposób znaczący wiedzę z zakresu sportu kobiet w Polsce w okresie międzywojennym.

T. Drozdek-Małołepsza, *Rozwój sportu kobiet w Polsce w trzeciej dekadzie XX wieku w świetle prasy sportowej*, Szkice Humanistyczne, 2015 t. XV nr 3-4, s. 239-254. [6 pkt.]

Artykuł stanowił kontynuację poprzedniego cyklu prac naukowych. Został opracowany na podstawie kwerendy źródłowej czasopism: „Przegląd Sportowy” (z lat 1921-1930) oraz „Start” (z lat 1927-1930). Czasopismo „Start” wydawano w Warszawie, było poświęcone problematyce wychowania fizycznego i sportu kobiet oraz sprawom higieny w Polsce i zagranicą. W pracy wykorzystano metodę analizy źródeł historycznych, indukcji, dedukcji, syntezy oraz porównawczą. Postawiono następujące problemy badawcze: W jakim zakresie, w świetle popularnych tytułów prasy sportowej ukazano rozwój kobiet w trzeciej dekadzie XX w.; Jakie uwarunkowania miały wpływ na rozwój

sportu kobiet w Polsce w omawianym okresie?; Jakie były największe osiągnięcia sportowe pań w sporcie polskim w trzeciej dekadzie XX w.? W trzeciej dekadzie XX w. zostały powołane międzynarodowe struktury sportu kobiecego. Aktywność Międzynarodowej Federacji Sportu Kobiet stworzyła możliwość zaistnienia reprezentantek Polski w rywalizacji sportowej w zawodach najwyższej rangi, szczególnie w lekkoatletyce i grach sportowych. Panie w Polsce uczestniczyły w strukturach polskich i okręgowych związków sportowych, klubach i towarzystwach sportowych. Zostało zorganizowane kształcenie kadr na potrzeby sportu kobiet, począwszy od szkolnictwa wyższego wychowania fizycznego po organizację kursów i obozów wychowania fizycznego i sportu. W Polsce, głównie w II połowie trzeciej dekady XX w. wzrosła liczba obiektów i urzędzeń sportowych, w tym także na potrzeby sportu kobiet. W rozwoju sportu kobiecego w Polsce ważnym elementem był rozwój systemu współzawodnictwa w poszczególnych dziedzinach sportu, począwszy od zawodów lokalnych, po zawody regionalne, ogólnopolskie i międzynarodowe. Wśród dyscyplin sportowych, uprawianych przez kobiety należy wymienić gimnastykę, gry sportowe, lekkoatletykę, łucznictwo, łyżwiarstwo, narciarstwo, pływanie, sporty samochodowe, wioślarstwo, żeglarstwo. Polki prezentowały wysoki poziom sportowy, o czym świadczyły wyniki na arenie międzynarodowej, szczególnie w grach sportowych, lekkoatletyce i narciarstwie. W omawianym okresie prasa sportowa popularyzowała sport kobiet w Polsce.

T. Drozdek-Małołepsza, *Problematyka zdrowia, promocji zdrowia i higieny w świetle sportowej prasy kobiecej w Polsce w okresie międzywojennym*, Rocznik Lubuski, 2014 t. 40, część 2, Ontogeneza i promocja zdrowia w aspekcie medycyny, antropologii i wychowania fizycznego, s. 235-246. [11 pkt.]

Celem pracy było przedstawienie problematyki zdrowia, promocji zdrowia i higieny w świetle sportowej prasy kobiecej w Polsce w okresie międzywojennym. W tym zakresie dokonano kwerendy źródłowej czasopisma „Start”. Ten tytuł prasowy ukazywał się w latach 1927-1936. Czasopismo „Start” szeroko przedstawiało zagadnienia zdrowia, promocji zdrowia i higieny. Prezentowane artykuły i materiały dotyczyły problematyki badań lekarskich w sporcie, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet, wskazań w zakresie podejmowania racjonalnych form aktywności fizycznej i zdolności wysiłkowych kobiet oraz wpływu ćwiczeń fizycznych na organizm. Na łamach czasopisma podejmowana była także problematyka zagadnień uzdrowiskowo-leczniczych, wpływu naturalnych czynników środowiska na zdrowie. Przedstawiono postać i działalność Eugenii Lewickiej – jako propagatorki „kuracji sportem i słońcem”. Osobną grupę doniesień stanowiły artykuły poruszające sprawy ratownictwa, zdrowego stylu życia oraz pielęgnacji ciała. Część prac odnosiła się do elementów kompensacji wysiłku fizycznego, w odniesieniu do pracy zawodowej kobiet. Promowano wydawnictwa z zakresu zdrowia i higieny, a także odżywiania. Artykuły, materiały i doniesienia, dotyczące zdrowia, promocji zdrowia i higieny adresowane były głównie do kobiet w różnym wieku.

T. Drozdek-Małołepsza, *Sport kobiet w działalności Akademickiego Związku Sportowego w okresie II Rzeczypospolitej. Zarys dziejów*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Pedagogika, 2014 t. XXIII, s. 485-497. [8 pkt.]

Celem pracy było przedstawienie sportu kobiet w działalności Akademickiego Związku Sportowego (AZS) w II Rzeczypospolitej. W zakresie stanu badań brak było syntetycznego opracowania, poruszającego zagadnienie sportu kobiet w okresie II

Rzeczypospolitej w działalności AZS. Przy przygotowaniu i opracowaniu artykułu wykorzystano źródła prasowe, zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego oraz literaturę. Początki sportu akademickiego na ziemiach polskich przypadają na schyłek I dekady XX w. W Polsce międzywojennej do najsilniejszych ośrodków sportu akademickiego należały: Kraków, Lwów, Poznań, Warszawa i Wilno. Kobiety aktywnie uczestniczyły w sporcie akademickim. Funkcjonowały w strukturach organizacji i zarządzania AZS. Halina Konopacka była członkiem Komisji Technicznej Międzynarodowej Federacji Sportu Kobiet. Członkinie AZS uprawiały m. in. gry sportowe, lekkoatletykę, narciarstwo, pływanie, szermierkę, tenis i wioślarstwo. Osiągały sukcesy w sporcie na arenie krajowej i międzynarodowej. Reprezentowały Polskę na igrzyskach olimpijskich, światowych igrzyskach kobiecych oraz akademickich mistrzostwach świata. Największe sukcesy sportowe odniosły: Wanda Dubieńska (narciarstwo, szermierka, tenis), Jadwiga Jędrzejowska (tenis), Halina Konopacka i Stanisława Walasiewicz (lekkoatletyka), jak również zawodniczki akademickiej reprezentacji Polski w piłce koszykowej.

T. Drozdek-Małołepsza, *Z dziejów wychowania fizycznego, sportu i turystyki kobiet na kresach północno-wschodnich w okresie II Rzeczypospolitej*, ZESZYTY NAUKOWE ALMAMER SZKOŁA WYŻSZA Z SIEDZIBĄ W WARSZAWIE, 2014 nr 2 (71), s. 179-195. [7 pkt.]

Celem pracy było przedstawienie wychowania fizycznego, sportu i turystyki kobiet na Kresach Północno-Wschodnich II Rzeczypospolitej. W zakresie terytorialnym praca dotyczy obszaru województw nowogródzkiego, poleskiego i wileńskiego oraz powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego (województwo białostockie). Przy przygotowaniu artykułu wykorzystano źródła archiwalne, drukowane, prasowe oraz literaturę.

W okresie międzywojennym nastąpił rozwój wychowania fizycznego, sportu i turystyki kobiet na Kresach Północno-Wschodnich II Rzeczypospolitej. Rozwój ten nie nastąpił równomiernie na całym obszarze. Stosunkowo najlepiej dziedziny kultury fizycznej i turystyki rozwijały się na Grodzieńszczyźnie i Wileńszczyźnie oraz w Brześciu nad Bugiem, Baranowiczach i Nowogródku. Ważnym elementem w kształtowaniu aktywności fizycznej były kursy i obozy wychowania fizycznego, sportu i turystyki. Istotną rolę w rozwoju kadry szkoleniowej odegrały następujące struktury administracyjnie Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego, Okręgowe Urzędy Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego przy Dowództwie Okręgu Korpusu nr III w Grodnie i nr IX w Brześciu nad Bugiem oraz Ośrodki Wychowania Fizycznego w Grodnie i Wilnie. Kobiety posiadały własne sekcje, oddziały w klubach, towarzystwach i organizacjach sportowych, młodzieżowych, społecznych i przystosowania wojskowego. Rozwijały różne dziedziny aktywności fizycznej, m.in. gry sportowe, jazdę konną, lekkoatletykę, łucznicstwo, łyżwiarstwo, narciarstwo, pływanie, strzelectwo, szermierkę, wioślarstwo, tenis stołowy oraz tenis ziemny. Uczestniczyły w zawodach rangi klubowej, regionalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej. Do najlepszych sportowców należy zaliczyć Marylę Lewinówną. Na obszarze Kresów Północno-Wschodnich realizowano głównie następujące rodzaje turystyki dziewcząt i kobiet: turystyka lecznicza, turystyka szkolna i turystyka kwalifikowana. Ważnym ośrodkiem rozwoju turystyki (głównie leczniczej) były Druskienniki.

W odniesieniu do dziejów ruchu sportowego kobiet w Polsce w latach 1918-1939, ukazano artykuły poświęcone historii dyscyplin sportowych⁹. W publikacjach przedstawiono działalność kobiet w Polsce w zakresie hazeny i piłki ręcznej, narciarstwa, łucznictwa, strzelectwa i tenisa ziemnego. Celem artykułów było ukazanie dyscyplin sportowych kobiet w Polsce w okresie międzywojennym. W pracach wykorzystano źródła archiwalne, źródła drukowane, źródła prasowe, zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego oraz literaturę. W artykułach zastosowano następujące metody badawcze: analiza źródeł historycznych, indukcja, dedukcja, synteza oraz metoda porównawcza.

T. Drozdek-Małolepsza, *Hazena i piłka ręczna kobiet w Polsce w latach 1925-1939*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna, 2017 t. XVI, nr 1, s. 11-28, <http://doi.org/10.16926/kf.2017.16.01>. [8 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *Narciarstwo kobiet w Polsce w latach 1919-1939*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna, 2010 nr IX, s. 57-71. [0 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport łuczniczy kobiet w Polsce w latach 1925-1939*, Studia Humanistyczne, 2011 nr 11, s. 79-89. [2 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport strzelecki kobiet w Polsce w okresie międzywojennym*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna, 2012 nr XI, s. 13-25. [1 pkt.]

T. Drozdek-Małolepsza, *Tenis ziemny kobiet w Polsce w okresie międzywojennym*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna, 2011 nr X, s. 27-42. [1 pkt.]

Początki hazeny kobiet w Polsce przypadają na połowę lat 20. XX w. Jej rozwój nastąpił w latach 1925-1937. Ważne znaczenie dla kształtowania się hazeny kobiet w Polsce miały takie uwarunkowania, jak: rozwój infrastruktury sportowej i kształcenia kadr, rozwój struktur organizacyjnych sportu kobiet oraz działalność polskich i okręgowych związków sportowych, zajmujących się grami sportowymi. Duży wpływ na podnoszenie poziomu sportowego miała organizacja mistrzostw Polski w hazenie oraz rozgrywki na szczeblu okręgowych związków sportowych. Hazena kobiet w Polsce rozwijała się dzięki kontaktom i współzawodnictwu sportowemu na szczeblu międzynarodowym i międzypaństwowym. Godny podkreślenia jest fakt, iż hazena znalazła się w programie Światowych Igrzysk Kobietych. Reprezentacja Polski, obok zespołów Czechosłowacji i Jugosławii, należała do najlepszych na świecie. Działacze Polskiego Związku Piłki Ręcznej podjęli w 1937 r. uchwałę o zaniechaniu rozgrywek mistrzowskich w hazenie i wprowadzeniu w to miejsce piłki ręcznej dla kobiet. Kobiety rozpoczęły uprawiać piłkę ręczną w połowie lat trzydziestych XX w. W 1938 r. mistrzem Polski kobiet w piłce ręcznej została drużyna IKP Łódź, natomiast w 1939 r. drużyna Znicza Łódź.

W latach 1919-1939 w Polsce starano się propagować i upowszechnić sport narciarski wśród kobiet. W okresie międzywojennym nastąpił rozwój narciarstwa kobiet

⁹ Część prac z przedstawiających działalność kobiet w odniesieniu do dyscyplin sportu znajduje się w cyklu tematycznym rozdziałów w monografiach naukowych: *Sport kobiet w Polsce w latach 1918-1939*.

w Polsce. Sekcje kobiece prowadzono w klubach sportowych oraz towarzystwach społecznych, m.in. w TG „Sokół” i Związku Strzeleckim. Kobiety uczestniczyły w kursach instruktorskich oraz współzawodnictwie sportowym. Do najlepszych narciarek okresu międzywojennego w Polsce należy zaliczyć: J. Loteckową, H. Marusarzównę, E. Michalewską-Ziętkiewicz, B. Staszal-Polankową, Z. Stopkównę. Nastąpiła ewolucja w stroju sportowym, jak również wzrosła popularność tej dziedziny sportu wśród kobiet.

Łucznictwo należy zaliczyć do popularnych dyscyplin sportowych uprawianych przez kobiety. Sekcje łucznicze kobiet istniały przy klubach, organizacjach młodzieżowych i społecznych. Kobiety brały udział we współzawodnictwie sportowym, poczynając od zawodów klubowych w ramach sekcji łuczniczych klubów i towarzystw sportowych, po mistrzostwa okręgu, Mistrzostwa Polski czy zawody międzypaństwowe. Odnosiły znaczące sukcesy na arenie międzynarodowej, zdobywając medale na mistrzostwach świata w kategorii indywidualnej i zespołowej. Do wyróżniających się zawodniczek należały m.in.: Janina Kurkowska-Spychajowa, Zofia Bunschowa, Anna Moczulska, Maria Pańkow, Maria Trajdosówna.

Wśród dyscyplin sportowych uprawianych przez kobiety ważne miejsce zajmowało strzelectwo. Sekcje strzeleckie kobiet istniały przy klubach sportowych, organizacjach sportowych, młodzieżowych i społecznych (m.in.: Kolejowe Przynsposobienie Wojskowe, Pocztove Przynsposobienie Wojskowe, Organizacja Przynsposobienia Kobiet do Obrony Kraju, TG „Sokół”, Związek Strzelecki). Kobiety brały udział w kursach instruktorskich z zakresu strzelectwa; w próbach w celu zdobycia Odznaki Strzeleckiej. Uczestniczyły we współzawodnictwie sportowym, poczynając od zawodów klubowych (wewnątrz organizacyjnych) po mistrzostwa danej organizacji, mistrzostwa okręgu, mistrzostwa Polski i zawody międzynarodowe. Nie odniosły większych sukcesów na arenie międzynarodowej. Do wyróżniających się strzelczyń należy zaliczyć m.in. Irenę Heyduk-Kierasieńską, Annę Sedlaczek, Julię Stępniewską i Romanę Zauderer.

W okresie międzywojennym nastąpił rozwój tenisa ziemnego kobiet w Polsce w zakresie organizacyjnym i sportowym. Zwiększała się liczba klubów i towarzystw sportowych, w których kobiety uprawiały tenis ziemny. W zakresie współzawodnictwa sportowego tenisistki ziemne uczestniczyły w zawodach regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych. Kobiety uczestniczyły w mistrzostwach Polski w tenisie ziemnym, poczynając od 1921 r. Do najlepszych polskich tenisistek ziemnych tego okresu należy zaliczyć m.in. Wandę Dubieńską, Jadwigę Jędrzejowską, Verę Richterówną i Gertrudę Volkmer-Jacobsenową. Spośród nich największe sukcesy na arenie międzynarodowej osiągnęła J. Jędrzejowska, która w 1937 r. awansowała do finału jednego z najważniejszych turniejów tenisa ziemnego - w Wimbledonie.

T. Drozdek-Małolepsza, *Women's Sports in National Minorities in Poland in the Years 1919–1939*, [in:] T. Jurek, S. Wassong (eds.): *Transnational Aspects of European Sport History* proceedings of the 13th CESH Congress. Gorzów Wlkp. 2009, s. 249-261. [0 pkt.]

Celem pracy było przedstawienie ruchu sportowego kobiet mniejszości narodowych w Polsce w okresie międzywojennym. Publikacja została oparta na źródłach drukowanych, prasie sportowej oraz literaturze. Polska w tych latach była państwem, którego 31% społeczeństwa stanowiły mniejszości narodowe. Spośród mniejszości narodowych największą grupę stanowili Ukraińcy – 14,2% (3,8 mln.), następnie Żydzi – 7,8% (2,1

mln.), Białorusini – 3,9% – (ponad 1 mln.), Niemcy – 3,8% (ponad 1 mln.) oraz ludność czeska, słowacka, tatarska, ormiańska, litewska i inne – 1,3% (351 tys.).

W zakresie różnych dziedzin życia, mniejszości narodowe rozwijały ruch sportowy. Pod tym względem dość prężną działalność sportową wśród kobiet prowadzono wśród społeczności żydowskiej, niemieckiej i ukraińskiej. W Polsce, w okresie międzywojennym istniały samodzielne kluby i sekcje sportowe kobiet mniejszości narodowych. Kobiety uprawiały m.in. gimnastykę, gry sportowe, lekkoatletykę, pływanie, tenis stołowy i tenis ziemny, wioślarstwo i inne dyscypliny. Często prezentowały wysoki poziom sportowy, np. w lekkoatletyce i pływaniu. Uwaga ta odnosi się głównie do kobiet mniejszości żydowskiej i niemieckiej. Sięgały po tytuły mistrzyń Polski oraz reprezentowały Polskę na arenie międzynarodowej.

T. Drozdek-Małołepsza, *Sports contacts of female competitors from Czechoslovakia and Poland in 1920s in the light of Polish sports press*, Acta Universitatis Matthiae Belii Physical Education and Sport, 2015 nr 1, s. 30-41. [4 pkt.]

Celem artykułu była analiza kontaktów sportowych zawodniczek z Czechosłowacji i Polski w latach dwudziestych XX wieku w świetle polskiej prasy sportowej. Przeprowadzono kwerendę źródłową czasopism: „Przegląd Sportowy” i „Start”. Przy realizacji artykułu zastosowano metody badawcze: analizę źródeł historycznych, indukcję, dedukcję, syntezę i porównawczą. Postawiono następujące pytania badawcze: W jakich dyscyplinach sportowych współzawodniczyły zawodniczki z Czechosłowacji i Polski? Jaki był poziom sportu kobiecego w Czechosłowacji i w Polsce w latach dwudziestych XX w.?

W latach dwudziestych XX w. nawiązano kontakty sportowe pomiędzy zawodniczkami z Czechosłowacji i Polski. Obydwa kraje należały do Międzynarodowej Federacji Sportu Kobiet. Czechosłowaczki i Polki rywalizowały głównie w grach sportowych (hazena, piłka koszykowa) lekkoatletyce, pływaniu, narciarstwie oraz tenisie. W latach dwudziestych XX wieku nastąpił wzrost poziomu sportu kobiet w Czechosłowacji i w Polsce. Dotyczy to głównie II połowy tego okresu. Bardzo dobry poziom sportowy prezentowały drużyny Czechosłowacji i Polski w grach sportowych, a także w lekkoatletyce; niezły poziom sportowy prezentowały zawodniczki Czechosłowacji w pływaniu, Polki przeważały w narciarstwie. Warto zaznaczyć, iż zespół hazeny Czechosłowacji był najlepszy na świecie.

T. Drozdek-Małołepsza, *Sports rivalry of women from Slav Countries in the years 1931–1934 as reported by „Przegląd Sportowy” magazine*, Acta Universitatis Matthiae Belii Physical Education and Sport, 2015 nr 2, s. 43-57. [4 pkt.]

Celem artykułu było przedstawienie rywalizacji sportowej kobiet z krajów słowiańskich w latach 1931-1934. Praca jest przygotowana na podstawie kwerendy prasy sportowej („Przegląd Sportowy” - z lat 1931-1934). Zakres chronologiczny dotyczy lat 1931-1934 i obejmuje m.in. udział kobiet reprezentacji krajów słowiańskich na igrzyskach olimpijskich w Los Angeles (1932) i w Światowych Igrzyskach Kobiet w Londynie (1934). W latach 1931-1934 przedstawicielki krajów słowiańskich (z Polski, Czechosłowacji, Jugosławii) brały udział w rywalizacji sportowej w następujących dyscyplinach sportu: gry sportowe, lekkoatletyka, łyżwiarstwo, narciarstwo, pływanie, tenis.

Spośród dyscyplin sportowych najwyższy poziom kobiety osiągnęły w hazenie. Reprezentacje Czechosłowacji, Jugosławii i Polski były najlepsze na świecie. Drużyna Polski w koszykówce była jedną z najlepszych drużyn w Europie. Reprezentantki krajów słowiańskich odnosiły duże sukcesy w lekkoatletyce, szczególnie zawodniczki z Polski i Czechosłowacji, które osiągnęły medale na Światowych Igrzyskach Kobietych w Londynie w 1934 r., m.in. zdobyły trzy tytuły mistrzowskie. Bardzo dobry poziom sportowy prezentowały czechosłowackie pływaczki. W tenisie ziemnym, wyniki na poziomie międzynarodowym osiągała Jadwiga Jędrzejowska. Kontakty sportowe kobiet wpłynęły na rozwój poziomu sportowego reprezentowanego przez zawodniczki z krajów słowiańskich, co było szczególnie widoczne wśród reprezentantek Czechosłowacji i Polski.

T. Drozdek-Małołepsza, *Participation of polish women in international competition in team sport games in the interwar period*, *Česká Kinantropologie*, 2016 vol. 20, no. 2, p. 71-80. [1 pkt.]

Celem artykułu było ukazanie udziału Polek w międzynarodowej rywalizacji w zespołowych grach sportowych w okresie międzywojennym. Wysunięto następujące problemy badawcze Jaki poziom sportowy prezentowały Polki w zespołowych grach sportowych na arenie międzynarodowej? W jakiej dyscyplinie – spośród gier zespołowych odniosły największe sukcesy?

Rozwój kobiecych gier zespołowych w Polsce nastąpił na przełomie lat 20. i 30. XX wieku. W Polsce w tym okresie rozwinęła się hazena, koszykówka i siatkówka. Rywalizacja sportowa Polek na arenie międzynarodowej dotyczyła głównie hazeny i koszykówki, w mniejszym stopniu siatkówki. Najwyższy poziom sportowy zaprezentowały Polki w hazenie i koszykówce. W hazenie reprezentacja Polski zajęła 3. miejsce na świecie, po krajach słowiańskich – Czechosłowacji i Jugosławii. Reprezentacja Polski odnosiła sukcesy w koszykówce kobiet. Polki należały do grona najlepszych drużyn w Europie, m.in. w 1930 r. i w 1934 r. były klasyfikowane na drugim miejscu w Europie, natomiast podczas mistrzostw Europy kobiet w 1938 r. zajęły trzecie miejsce. Kontakty sportowe w siatkówce we współzawodnictwie międzynarodowym dotyczyły wyłącznie rywalizacji międzyklubowej.

T. Drozdek-Małołepsza, *Udział reprezentantek Polski w Światowych Igrzyskach Kobietych (1926–1934)*, *Aktywność ruchowa ludzi w różnym wieku*, 2014 nr 1-4 (21-24), s. 9-20. [4 pkt.]

W pracy został przedstawiony udział reprezentantek Polski w Światowych Igrzyskach Kobietych (ŚIK) w latach 1926–1934. Pierwsze zawody – jeszcze pod nazwą Kobiety Igrzyska Olimpijskie – odbyły się w 1922 r. w Paryżu. Reprezentantki Polski w tych zawodach nie uczestniczyły. Brały udział w ŚIK w latach 1926–1934. W programie igrzysk rozgrywano zawody w grach sportowych, lekkoatletyce i szermierce. W zakresie przygotowania publikacji zastosowano metody badawcze: analizę źródeł historycznych, metody syntezy, indukcji, dedukcji oraz metodę porównawczą. Postawiono następujące problemy badawcze: Jakie były dążenia kobiet do uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym na przykładzie Światowych Igrzysk Kobietych? Jakie były osiągnięcia sportowe reprezentantek Polski w Światowych Igrzyskach Kobietych? Jaki poziom sportowy prezentowały Polki na tle europejskich i światowych osiągnięć? Po I wojnie światowej kobiety podjęły działania o szersze prawa do uprawiania sportu i

uczestnictwa w igrzyskach olimpijskich. Powołały w 1921 r. Międzynarodową Federację Sportu Kobiet (MFSK). Z inicjatywy MFSK w 1922 r. odbyły się po raz pierwszy Kobięce Igrzyska Olimpijskie. Kolejne – pod nazwą Światowe Igrzyska Kobięce – zostały przeprowadzone w latach 1926, 1930, 1936. Największym osiągnięciem ŚIK była propaganda sportu kobiecego oraz uzyskanie zgody Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego (MKOL) na zamieszczenie w programie igrzysk olimpijskich konkurencji lekkoatletycznych (Amsterdam 1928 r.). Współzawodnictwo sportowe kobiet zaowocowało wzrostem poziomu sportowego. W okresie międzywojennym w Polsce i na świecie nastąpił rozwój struktur organizacyjnych sportu kobiet. Reprezentantki Polski brały udział w zawodach lekkoatletycznych oraz w grach sportowych (w hazenie i w koszykówce). Największe sukcesy sportowe zanotowały w zawodach rozegranych w 1930 r. w Pradze oraz w 1934 r. w Londynie, zajmując w klasyfikacji drużynowej II miejsce. Wśród lekkoatletek, medale dla reprezentacji Polski zdobyły m. in. Halina Konopacka (pchnięcie kulą oburącz, rzut dyskiem), Stanisława Walasiewicz (bieg na dystansie 60 m, bieg na dystansie 100 m, bieg na dystansie 200 m), Jadwiga Wajs (rzut dyskiem) oraz w sztafecie 4 x 100 m (Alina Hulanicka, Maryla Freiwald, Stanisława Walasiewicz, Felicja Schabińska). W rywalizacji w hazenie na Światowych Igrzyskach Kobięcych w Pradze w 1930 r. reprezentacja Polski zajęła III miejsce. Podobnie zakończył się występ koszykarek na Światowych Igrzyskach Kobięcych w Londynie w 1934 r. (III miejsce). Polki prezentowały wysoki poziom sportowy na tle europejskim i światowym. Szczególnie widoczne było to w konkurencjach lekkoatletycznych, gdzie ustępowały tylko Niemkom. Potwierdzeniem tego był nie tylko udział Polek w Światowych Igrzyskach Kobięcych, lecz także w Igrzyskach Olimpijskich w latach 1928–1936. Dwa, z trzech złotych medali, zdobytych przez reprezentację Polski w Igrzyskach Olimpijskich okresu międzywojennego zdobyły kobiety – Halina Konopacka i Stanisława Walasiewicz.

T. Drozdek-Małołepsza, *Women's Word Games (1922–1934)*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna”, 2014 t. XIII nr 1, s. 59-73. [8 pkt.]

W pracy zastosowano następujące metody badawcze: analizę źródeł historycznych, metodę syntezy, indukcji, dedukcji oraz metodę porównawczą. Zaproponowano następujące obszary badawcze: Jaką rolę odegrały Światowe Igrzyska Kobiet w promocji i popularyzacji aktywności sportowej kobiet? Czy w latach 1922–1934 nastąpił rozwój poziomu sportowego kobiet? Jakie były największe osiągnięcia sportowe kobiet z poszczególnych krajów biorących udział w Światowych Igrzyskach Kobiet? Po I wojnie światowej kobiety podjęły starania o szersze prawa do uprawiania sportu i uczestnictwa w igrzyskach olimpijskich. Powołały w 1921 r. Międzynarodową Federację Sportu Kobiet. Z inicjatywy Federacji w Paryżu w 1922 r. odbyły się po raz pierwszy Kobięce Igrzyska Olimpijskie. Kolejne – pod nazwą Światowe Igrzyska Kobięce – zostały przeprowadzone w 1926 r. (Göteborg), w 1930 r. (Praga), w 1934 r. (Londyn). Największym osiągnięciem Światowych Igrzysk Kobięcych była propaganda sportu kobiecego oraz uzyskanie zgody MKOL na zamieszczenie w programie igrzysk olimpijskich konkurencji lekkoatletycznych dla kobiet. Program Światowych Igrzysk Kobięcych składał się z następujących dyscyplin: gry sportowe (hazena, koszykówka, piłka siatkowa, piłka ręczna), lekkoatletyka, szermierka. W zawodach rozegranych w 1922 r. uczestniczyły sportswomenki z 5 krajów: Czechosłowacji, Francji, Szwajcarii, USA,

Wielkiej Brytanii. W kolejnych – Światowych Igrzyskach Kobięcych – udział państw oraz zawodniczek był coraz większy. W kolejnych edycjach Światowych Igrzyskach Kobięcych wzrósł poziom sportowy zawodów. W klasyfikacji drużynowej Światowych Igrzysk Kobięcych, do najlepszych reprezentacji należy zaliczyć: Francję, Niemcy, Polskę, Szwecję, USA, Wielką Brytanię.

Cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych: *Sport kobiet w Polsce w latach 1918-1939*, został uzupełniony cyklem tematycznym 28 rozdziałów w monografiach naukowych w tym 1 pracy współautorskiej. Badania naukowe, w odniesieniu do stanu badań, kwerendy źródeł oraz przygotowania publikacji naukowych realizowane były w I i II dekadzie XXI w.

Cykl ten rozpoczyna publikacja: **T. Drozdek-Małolepsza**, *Stan badań nad dziejami wychowania fizycznego i sportu kobiet w Drugiej Rzeczypospolitej*. [w:] S. Zaborniak (red.), *Z dziejów kultury fizycznej w Polsce*. Rzeszów 2005, s. 13-21. W pracy dokonano analizy dotyczącej aktualnego stanu badań nad dziejami wychowania fizycznego i sportu kobiet w Polsce w okresie międzywojennym.

Dwa rozdziały w monografii odnoszą się do uwarunkowań rozwoju ruchu sportowego kobiet, jak również udziału pań w kursach i obozach wychowania fizycznego i sportu:

T. Drozdek-Małolepsza, *Udział kobiet w kursach i obozach wychowania fizycznego i sportu w Polsce w świetle czasopisma „Strat” (1927–1936)*. w: K. Obodyński, P. Król, W. Bajorek (red.): *Społeczno-kulturowe studia z kultury fizycznej*. Rzeszów 2012, s. 86-96.

T. Drozdek-Małolepsza, *Uwarunkowania rozwoju ruchu sportowego kobiet w Polsce w latach 1919–1939. Zarys problematyki*. [w:] T. Drozdek-Małolepsza (red.): *Z najnowszych dziejów kultury fizycznej i turystyki w Polsce*. Dzieje kultury fizycznej i turystyki w Polsce w końcu XIX i XX w., t. 1. Częstochowa 2011, s. 149-163.

Sześć rozdziałów w monografii uzupełnia obszerny cykl monotematycznych publikacji pt. *Sport kobiet w Polsce na łamach czasopisma „Przegląd Sportowy” (1921-1939)*:

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport kobiet w Polsce w 1925 roku w świetle „Przeglądu Sportowego*, [w:] J. Kwieciński, M. Tomczak, M. Łuczak (red.), *Sport i wychowanie fizyczne w badaniach naukowych Teoria – praktyce*, Wydawnictwo Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie, Konin 2014, s. 223–233.

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport kobiet w Polsce w świetle czasopisma „Przegląd Sportowy” (1926)*, [w:] M. Zowisło, J. Kosiewicz (red.), *Sport i turystyka w zwierniadle wartości społecznych*, Wydawnictwo Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie, Kraków 2015, s. 210-219.

T. Drozdek-Małolepsza, *Women's Sport in Poland in the Light of „Przegląd Sportowy” [Sports Review] Magazine (1930)*, [in:] T. Drozdek-Małolepsza, A. Buková (red.): *Teoretyczne i praktyczne uwarunkowania kultury fizycznej i turystyki (Teoretyckie i praktyckie podmienniki telesnej kultury a turystyki)*. Częstochowa 2015, s. 29-45.

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport kobiet w świetle czasopisma „Przegląd Sportowy” (1931)*, [w:] J. Kosiewicz, E. Małolepszy, T. Drozdek-Małolepsza (red. naukowa), *Z dziejów wychowania fizycznego, sportu i turystyki w Polsce i w Europie*, Wydawnictwo im.

Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 2016, s. 113-127, <http://dx.doi.org/10.16926/zdwsit.07>.

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport kobiet w Polsce w świetle pisma „Przegląd Sportowy” (1932)*, [w:] R. Urban, L. Nowak, J. Eider (red.), *Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce*, t. XII (1). *Z dziejów kultury fizycznej w Polsce do 1945 r.*, Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej Poznańskiej AWF w Gorzowie Wlkp. ; Wydział Kultury Fizycznej i Promocji Zdrowia Uniwersytetu Szczecińskiego; Polskie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej Oddział w Gorzowie Wielkopolskim, Gorzów Wlkp. 2016, s. 159-177.

T. Drozdek-Małolepsza, *Przegląd Sportowy” jako informator i propagator sportu kobiet w Polsce w roku poolimpijskim (1937)*, [w:] J. Kosiewicz, A. Bochenek (red. naukowa), *Społeczne i kulturowe aspekty sportu i turystyki*, Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej, Biała Podlaska 2017, s. 217-233.

Kolejne cztery rozdziały, poświęcone zostały dziejom wychowania fizycznego i sportu (kultury fizycznej) kobiet na łamach tytułów prasy sportowej:

T. Drozdek-Małolepsza, *Wychowanie fizyczne i sport kobiet na łamach czasopisma „Sport Polski” (1937–1939)*, [w:] M. Kazimierczak, J. Kosiewicz (red.), *Sport i turystyka. Uwarunkowania historyczne i wyzwania współczesności*, Wydawnictwo Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Poznań 2013, s. 516-527.

T. Drozdek-Małolepsza, *Wychowanie fizyczne i sport kobiet w krajach słowiańskich w świetle czasopisma „Start” (1927–1936). Zarys dziejów*, [B:] Спортивные и подвижные игры и единоборства в современной системе физического воспитания. Сборник научных статей. Гродно 2012, с. 66-71.

T. Drozdek-Małolepsza, *Kultura fizyczna kobiet w świetle czasopisma „Start. Wiadomości Sportowe” (1938–1939)*, [w:] L. Nowak (red.): *Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce*, t. VII. Gorzów Wlkp. 2006, s. 165-174.

T. Drozdek-Małolepsza, *Wychowanie fizyczne i sport kobiet w Polsce w świetle czasopisma „Start” (1927–1936)*. [w:] L. Nowak (red.): *„Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce”*, t. VI. Gorzów Wlkp. 2004, s. 139-147.

Wspólnie z E. Małolepszym została przygotowana praca odnosząca się do działalności dziewcząt i kobiet na wsi w Polsce w okresie międzywojennym:

E. Małolepszy, T. Drozdek-Małolepsza, *Wychowanie fizyczne i sport w działalności dziewcząt i kobiet na wsi w II Rzeczypospolitej*, [w:] J. Gmitruk, A. Indraszczyk (red.), *Historia i tradycje ruchu ludowego*, t. 2, Oświata, prasa, sport, historia, t.2, Wyd. Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego; Wszechnica Świętokrzyska w Kielcach; Ludowe Towarzystwo Naukowo-Kulturalne w Warszawie, Warszawa-Kielce 2016, s. 153-168.

Mój wkład: współudział w kwerendzie źródeł oraz koncepcji i przygotowaniu publikacji – 25%

Siedem prac odnosi się do dziejów dyscyplin sportu w Polsce w okresie międzywojennym. Publikacje te stanowią uzupełnienie cyklu prac zawartych w zakresie artykułów w czasopiśmie naukowych, poświęconych dziejom dziedzin sportu w Polsce w okresie międzywojennym.

T. Drozdek-Małolepsza, *Gry sportowe kobiet w Polsce w latach 1919–1939*. [w:] D. Dudek (red.), *Polska kultura fizyczna i turystyka w czasach zaborów i II Rzeczypospolitej*. Kraków 2009, s. 239-250.

T. Drozdek-Małolepsza, *Sporty zimowe kobiet w Polsce w latach 1919–1939*. [w:] L. Rak, E. Małolepszy (red.), *Narciarstwo Polskie 1888–2008*. Jasło 2009, s. 105-115.

T. Drozdek-Małolepsza, *Łyżwiarstwo kobiet w Polsce w latach 1919-1939*. [w:] L. Rak (red.), *Sporty zimowe w tradycji polskiej kultury fizycznej*. Częstochowa 2011, s.137-148.

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport łuczniczy i strzelecki kobiet w Polsce w okresie międzywojennym*. [w:] J. Urniaż (red.) *Szkice z historii sportu i sprawności fizycznej*. Olsztyn 2009, s. 77-88.

T. Drozdek-Małolepsza, *Sporty wodne kobiet w Polsce w latach 1919–1939*. [w:] L. Nowak (red.), *Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce*, t. VIII. Gorzów Wlkp. 2008, s. 349–358.

T. Drozdek-Małolepsza, *Sport wioślarski kobiet w Polsce w latach 1919–1939*, [w:] Z. Dziubiński (red.): *Humanistyczne aspekty sportu i turystyki*. Warszawa 2008, s. 435-442.

T. Drozdek-Małolepsza, *Pływanie kobiet w Polsce w latach 1919–1939*. w: M. Gizowski (red.): *Nadwiślański Rocznik Historyczno-Społeczny*, t. I Rok 2005–2007. Gdańsk 2008, s.113-120.

Kolejne cztery publikacje dotyczą problematyki działalności wychowania fizycznego i sportu kobiet w działalności organizacji i towarzystw w okresie międzywojennym: Poczтового Przynsposobienia Wojskowego, Związku Strzeleckiego, Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce:

T. Drozdek-Małolepsza, *Wychowanie fizyczne i sport kobiet w działalności Poczтового Przynsposobienia Wojskowego w latach 1933–1939. Zarys dziejów*, [w:] J. Dżereń (red.), *Z dziejów kultury fizycznej Polski oraz wybranych regionów i mniejszości narodowych*. Płock 2011, s. 119-132.

T. Drozdek-Małolepsza, *Wychowanie fizyczne i sport kobiet w działalności Związku Strzeleckiego w latach 1919–1939*. [w:] J. Chełmecki (red.), *Społeczno-edukacyjne oblicza współczesnego sportu i olimpizmu. Sprawność fizyczna dzieci i młodzieży*, t. II. Warszawa 2009, s. 101-112.

T. Drozdek-Małolepsza, *Wychowanie fizyczne i sport kobiet w działalności Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce w latach 1919–1939*. [w:] T. Rychta, J. Chełmecki (red.), *Wkład nauk humanistycznych do wiedzy o kulturze fizycznej*, t. 1. Warszawa 2003, s. 121-127.

T. Drozdek-Małolepsza, *Teaching Physical Education and Sports to Female Members of Związek Strzelecki in the Light of the Publications of the “Strzelec” Magazine (1921–1939)*. [in:] L. Nowak (eds.) *Physical Education and Sport in the time of the partitions and the Second Republic*. Gorzów Wlkp. 2010, p. 139-155.

W ramach badań nad aktywnością fizyczną została przygotowana praca poświęcona turystyce kobiet w Polsce w latach 1919-1939. Wśród rodzajów turystyki kobiet popularną była turystyka kwalifikowana, m. in. turystyka górską, turystyka kolarska, turystyka piesza, turystyka wodna. Jednym z głównych czynników decydujących o rozwoju turystyki kobiet było jej usamodzielnienie. Kobiety podejmowały w zakresie organizacji i realizacji turystyki coraz częściej działania samodzielnie, bez udziału mężczyzn.

T. Drozdek-Małolepsza, *Turystyka kobiet w Polsce w latach 1919-1939*, [w:] J. Kosiewicz, T. Michaluk, K. Pezdek (red.), *Nauki społeczne wobec sportu i kultury fizycznej*, Wydawnictwo Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, Wrocław 2013, s. 286-295.

Uzupełnieniem współzawodnictwa sportowego kobiet była publikacja odnosząca się do udziału reprezentantek Polski w igrzyskach olimpijskich w latach 1924-1936 w świetle polskiej prasy sportowej:

T. Drozdek-Małolepsza, *Participation of Female Representatives of Poland in the Olympic Games in the years 1924-1936 in the Light of Polish Sports Press*, [in:] A. Gál, J. Kosiewicz, T. Sterbenz (eds.), *Sport and Social Sciences with reflection on practice*, Warsaw 2016, p. 299-312.

Cykl tematyczny rozdziałów zamyka publikacja odnosząca się do sportu kobiet w Czechosłowacji w świetle czasopisma „Start” (1927-1936), podejmująca także zagadnienia sportu kobiet w Polsce w okresie międzywojennym:

T. Drozdek-Małolepsza, *Women's Sports in Czechoslovakia as Commented on by the "Start" Magazine (1927-1936)*, [in:] J. Oborny, F. Seman (eds.) *Estetika tela, telesnosti a športového pohybu*. Wydawnictwo Uniwersytet Komeňského w Bratysławie Bratislava 2013, p. 41-47.

W okresie międzywojennym nastąpił wzrost poziomu sportowego kobiet w Polsce. Spowodowany był wieloma czynnikami, jak m.in. rozwojem międzynarodowych struktur sportu kobiet oraz sportu kobiet w Polsce; tworzeniem samodzielnych klubów i organizacji sportu kobiet w Polsce; obecności kobiet w zarządach klubów sportowych oraz towarzystw sportowych, młodzieżowych i społecznych; udziałem kobiet w kursach i obozach wychowania fizycznego, sportu i przysposobienia wojskowego; rozwojem współzawodnictwa sportowego kobiet w różnych dyscyplinach sportu na szczeblu lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym (w tym – w mistrzostwach Europy, Światowych Igrzyskach Kobiet, Igrzyskach Olimpijskich).

W odniesieniu do struktur międzynarodowych, istotne znaczenie posiadała powstała w 1921 r. Międzynarodowa Federacja Sportu Kobiet. Międzynarodowa Federacja Sportu Kobiet walczyła o równouprawnienie kobiet w sporcie, m.in. o prawa kobiet do udziału w Igrzyskach Olimpijskich. W Polsce kobiety były członkiniami Rady Naukowej Wychowania Fizycznego, organu doradczego Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego (1927-1939). Kobiety działały w strukturach organizacyjnych sportu w Polsce (m.in. zasiadały w zarządach klubów i towarzystw sportowych), pełniły funkcję trenerek oraz instruktorek wychowania fizycznego i sportu. Przy Państwowym Urzędzie Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, powołano Referat Wychowania Fizycznego Kobiet,

Referat Sportu Kobiet, Referat Przystosowania Kobiet do Obrony Kraju. Przy Polskich Związkach Sportowych funkcjonowały komisje lub referaty sportu kobiet. Uczestniczyły w obozach sportowych organizowanych przez polskie związki sportowe. Problematyka aktywności fizycznej i sportu kobiet była tematem obrad polskich kongresów sportowych. Warto zaznaczyć, iż dwa z nich było poświęcone tylko tematyce kobiecej; w 1928 r. – I Kongres dla Spraw Sportu i Wychowania Fizycznego Kobiet, w 1934 r. – II Kongres Kultury Fizycznej Kobiet.

O rosnącej roli sportu, aktywności fizycznej wśród kobiet w Polsce w okresie międzywojennym świadczył coraz szerszy udział w różnych dziedzinach sportu, nie tylko tych popularnych – dość powszechnie uprawianych, jak m.in. gimnastyka, lekkoatletyka, gry sportowe (głównie hazena, koszykówka, piłka siatkowa), sporty wodne (pływanie, wioślarstwo, kajakarstwo), sporty zimowe (łyżwiarstwo, narciarstwo), łucznictwo, strzelectwo, tenis, ale także w innych dyscyplinach sportu, jak np. sporty automobilowe. Poziom sportu kobiet w Polsce, a także na arenie międzynarodowej – w okresie międzywojennym - był coraz wyższy. Wynikał nie tylko, z szerszego uczestnictwa kobiet w ruchu sportowym (w poszczególnych dyscyplinach), lecz także ze wzbogacenia systemu współzawodnictwa sportowego w Polsce i na arenie międzynarodowej. Polki sięgały po sukcesy sportowe na arenie międzynarodowej, m.in. w lekkoatletyce, grach sportowych (w hazenie i koszykówce), łucznictwie, narciarstwie, tenisie.

Literatura

Chełmecki J., *Stan badań nad historią kultury fizycznej w dwudziestoleciu międzywojennym*, w: L. Nowak (red.), *Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce*, t. VI, Gorzów Wlkp. 2004, s. 93-106.

J. Chełmecki J., *Stanowisko władz państwowych wobec programu rozwoju narciarstwa i sportów zimowych w okresie międzywojennym*, [w:] L. Rak (red.), *Sporty zimowe w tradycji polskiej kultury fizycznej*, *AJD Częstochowa* 2011, s. 149-165.

Derbich J., *Janina Kaczmarek – cyklistka okresu międzywojennego*, „*Kultura Fizyczna*” 2002 nr 3-4, s. 23-25.

Drozdowski M. M., *Życie gospodarcze Polski w latach 1918-1939*, [w:] A. Garlicki, (red.), *Z dziejów II Rzeczypospolitej*, Warszawa 1986, s. 146-176.

Dudek D., *Józef Piłsudski wobec problemów kultury fizycznej (1910-1935)*, AWF Kraków 2004.

Dudek D., *Zarys dziejów i organizacji stowarzyszeń kultury*, Kraków 2001.

Gaj J., *Dzieje turystyki w Polsce*, Almamer, Warszawa 2008.

Gaj J., Hądzelek K., *Dzieje kultury fizycznej w Polsce*, AWF Poznań 1997.

Gaj J., Woltmann B. (red.), *Zarys historii sportu w Polsce (1867-1997)*, Gorzów Wlkp. 1999.

Gawkowski R., *Encyklopedia klubów sportowych Warszawy i jej najbliższych okolic w latach 1918-39*, Warszawa 2007.

Grot Z., Gaj J., *Zarys dziejów kultury fizycznej w Wielkopolsce*, Warszawa-Poznań 1973.

Grot Z., Ziółkowska T. (red.), *Dzieje kultury fizycznej (do roku 1918)*, PWN Warszawa-Poznań 1990.

Hądzelek K., (oprac.), *Indeks haseł opublikowanych w Słowniku biograficznym wychowania fizycznego i sportu*, „*Wychowanie Fizyczne i Sport*” 1993, nr 4, s. 240-244.

Jurek T., *Kultura fizyczna mniejszości niemieckiej w Polsce w latach 1918-1939*, Gorzów Wlkp. – Poznań 2002.

Jurek T. (red.), *Z dziejów kultury fizycznej mniejszości narodowych w Polsce w XX wieku*, Gorzów Wlkp. 2007.

Jurek T., Zaborniak S., *Lekkoatletyka w Wielkopolsce w latach 1884-1939*, WZLA Poznań 2012.

Kęsik J., *Naród pod bronią. Społeczeństwo w programie polskiej polityki wojskowej 1918-1939*, Wrocław 1998.

Kowalczyk A., *Początki kajakarstwa w Polsce do 1930 roku*, [w:] S. Zaborniak (red.), *Z dziejów kultury fizycznej w Polsce*, UR Rzeszów 2005, s. 151-158.

Kowieska U., *Kobiety w rekreacji fizycznej, turystyce i sporcie związkowym w II Rzeczypospolitej*, [w:] R. Wasztyl (red.), *Polska kultura fizyczna w czasach zaborów i Drugiej Rzeczypospolitej*, AWF, Kraków 2002, s. 205-215.

Kowieska U., *Kultura fizyczna w programach i działalności związków zawodowych w II Rzeczypospolitej*, Wrocław 1997.

Kuczaj-Jasińska E., *Początki samodzielnego taternictwa kobiecego w Polsce*, [w:] S. Zaborniak (red.), *Z dziejów kultury fizycznej w Polsce*. UR, Rzeszów 2005, s. 367-379.

Kulczycki R., *Tenis stołowy w Polsce 1919-1989*, Gorzów Wlkp. 1998.

Kuriańska-Wołoszyn J., Nowak L., *Gimnastyka w Polsce w latach 1919-1939*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I w Poznaniu, Poznań 2013.

Laskiewicz H., *Kultura fizyczna na Wileńszczyźnie w latach 1900-1939. Zarys monograficzny dziejów*, Szczecin 1998.

Latek A., Rotkiewicz M., *Ewolucja kostiumu sportowego kobiet ilustracją przemian obyczajowych*, [w:] B. Woltmann (red.), *Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce*, t. III, Gorzów Wlkp. 1998, s. 301-312.

Lipóński W., *Historia sportu na tle rozwoju kultury fizycznej*, PWN Warszawa 2012.

Łuczak M., *Szermierka w Polsce 1918-1945*, Wydawnictwo Poznański Poznań 2016.

Łysko M., *Udział kobiet w życiu publicznym II Rzeczypospolitej Polskiej*, „Miscellanea Historico-Juridica”, 2015 t. XIV, nr 1, s. 381-400; doi.10.15290/mhi.2015.14.01.23.

Nowak L., *Wychowanie fizyczne i sport w Państwowym Szkolnictwie Ogólnokształcącym w Polsce w latach 1918-1939*, Poznań 1996.

Orlewicz-Musiał M., *Wodna turystyka kwalifikowana w Polsce na podstawie czasopisma „Sport Wodny” 1925-1939*, [w:] R. Wasztyl (red.), *Polska kultura fizyczna w czasach zaborów i Drugiej Rzeczypospolitej*. AWF, Kraków 2002, s. 287-298.

Pawluczuk Z., *Miejsce sokolic w polskiej lekkoatletyce kobiecej w latach 1919-1939*, [w:] B. Woltmann (red.), *Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce*, t. III, Gorzów Wlkp. 1998, s. 25-33.

Perútka J., Marek J., Grexa J., Kössl J., Reitmayer L., *Dejiny telesnej kultúry*. Bratislava: Slovenské Pedagogické Nakladateľstvo, 1988.

Pietrzyk D., *Polska piłka ręczna na międzynarodowych arenach sportowych w latach 1919-1939*, [w:] J. Kwieciński, M. Tomczak, M. Łuczak (red.), *Sport i wychowanie fizyczne w badaniach naukowych. Teoria praktyce*, Konin 2014, s. 269-301.

Pięta W., *Tenis stołowy wśród Żydów w Polsce (1924-1949)*, Częstochowa 2008.

Pięta W., *Z dziejów Akademickiego Związku Sportowego – tenis stołowy (1928-2009)*, Łódź 2010.

Płaczek J., *Działalność Polskiego Związku Gier Sportowych w okresie międzywojennym*, [w:] L. Szymański (red.), *Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce*, Wrocław 1993, s. 114.

Ponczek M., *Kultura fizyczna w Polskich Katolickich Organizacjach Młodzieżowych II Rzeczypospolitej*, AWF Katowice 1997.

Ponczek M., *Rozwój kultury fizycznej w Zagłębiu Dąbrowskim w latach 1864-1993*, Katowice 1992.

Porada Z., *Zimowe Igrzyska Olimpijskie 1924-2006*, Kraków 2007.

Rak L., *Narciarstwo nizinne w Polsce w latach 1919-1939. Zarys problematyki*, [w:] J. Urniaż (red.), *Szkice z historii sportu i sprawności fizycznej*, red. J. Urniaż, Olsztyn 2009, s. 89-100.

Rechowicz H., *Polska kultura fizyczna na Śląsku Górnym i Cieszyńskim do 1939 roku*, AWF Katowice 1991.

Rechowicz H., *Sport na Górnym Śląsku do 1939 r.*, Katowice 1997.

Renz R., *Kobieta w społeczeństwie międzywojennej Kielecczyny. Dom-praca-aktywność społeczna*, Kielce 2008.

Rokicki J., Godlewski P., *Zarys rozwoju sportu żydowskiego na ziemiach polskich*, [w:] T. Jurek (red.), *Z dziejów kultury fizycznej mniejszości narodowych w Polsce w XX wieku*. Gorzów Wlkp. 2007, s. 49-68.

Rotkiewicz M., *Dr Eugenia Lewicka i Jej rola w powołaniu CIWF*, „Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne” 2003, nr 2, s. 7-11.

Rotkiewicz M., *Ewolucja kostiumu sportowego kobiet – ilustracją przemian obyczajowych*, „Kultura Fizyczna” 1999, nr 11-12, s. 8-16.

Rotkiewicz M., Hądzelek K., *Powstanie i działalność polskich związków sportowych (II) 1919-1925*, „Sport Wyczynowy”, 2007 nr 10-12, s.94-125.

Rotkiewicz M., Latek A., *Maria Germanówna i początki koszykówki kobiet w Polsce (do 1939 roku)*, „Sport Wyczynowy” 1995, nr 3-4, s. 71-86.

Rotkiewicz M., *Mistrzynie szos i welodromów*, „Kultura Fizyczna” 1999, nr 7-8, s. 15-19.

Rotkiewicz M., *„Orlice” – pionierki lotnictwa sportowego w Polsce (do 1939 r.)*, [w:] L. Nowak (red.), *Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce*, t. VI, Gorzów Wlkp. 2004, s. 71-81.

Rotkiewicz M., *Pionierki górskich szlaków turystycznych w Polsce*, „Kultura Fizyczna” 1995, nr 7-8, s. 1-10.

Rotkiewicz M., *Pierwsza polska olimpijka – Wanda Nowak-Dubieńska (1895-1968)*, w: J. Chełmecki (red.): *Społeczno-edukacyjne oblicza współczesnego sportu i olimpizmu. Sprawność fizyczna dzieci i młodzieży*. t. II. Warszawa 2009, s. 35-47.

Rotkiewicz M., *Początki szermierki kobiet w Polsce (do 1939 roku)*, „Sport Wyczynowy” 1988, nr 2-3, s. 57-73.

Rotkiewicz M., *Prekursorka leczenia słońcem, powietrzem i ruchem. W 70 rocznicę śmierci dr Eugenii Lewickiej*, „Kultura Fizyczna” 2001, nr 11-12, s. 8-15.

Rotkiewicz M., *Rozwój sportu kobiet w Polsce okresu międzywojennego*, „Sport Wyczynowy” 1979, nr 3-4, s. 4-21.

Schútova J., Waic M. (red.), *Tělesná výchova a sport žen v českých a dalších středoevropských zemích*, Praha 2003.

- Stoniewski M., *Wychowanie fizyczne i sport w działalności polskich organizacji związanych z prawicą społeczną w latach 1918-1939*, AWF Warszawa 1984.
- Socha T., *Sport kobiet. Historia. Teoria. Praktyka*, Warszawa 2002.
- Szymański L., *Kultura fizyczna w polityce II Rzeczypospolitej*, AWF Wrocław 1995.
- Tuszyński B., *Polscy Olimpijczycy XX wieku N-Ż (1924-2002)*, Warszawa 2004.
- Wojtycza J., *Przysposobienie wojskowe w odrodzonej Polsce do roku 1926*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej w Krakowie, Kraków 2001.
- Woltmann B., Gaj J., *Sport w Polsce 1919-1939*, Gorzów Wlkp. 1997.
- Wryk R., *Akademicki Związek Sportowy 1908-1939*, Poznań 1990.
- Wryk R., *Zarys działalności Akademickiego Związku Sportowego w Poznaniu 1919-1949*, Poznań 2007.
- Wyżnikiewicz-Kopp Z., Wyżnikiewicz-Nawracała A., *Kobieta w sporcie olimpijskim* [w:] Z. Dziubiński (red.), *Antropologia sportu*, Warszawa 2002, s. 403-416.
- Zaborniak S., *Kultura fizyczna ludności ukraińskiej na ziemiach polskich (1868-1939)*, UR, Rzeszów 2007.
- Zaborniak S., *Lekkoatletyka w działalności Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w latach 1919-1939*, UR Rzeszów 2007.
- Zaborniak S., *Z tradycji lekkoatletyki w Polsce w latach 1919-1939, Udział lekkoatletów i lekkoatletek w międzynarodowej rywalizacji sportowej*, t. VI, Uniwersytet Rzeszowski Rzeszów 2011.
- Zakrzewska A., *Związek Strzelecki. Wychowanie obywatelskie młodzieży*, Wydawnictwo Impuls, Kraków 2007.
- Ziółkowska T., *Kolonie letnie „Stelli” – Towarzystwa Kolonii Wakacyjnych i Stacji Sanitarnych w Poznaniu w latach 1897-1939*, [w:] R. Wasztyl (red.), *Polska kultura fizyczna w czasach zaborów i Drugiej Rzeczypospolitej*. AWF, Kraków 2002, s. 141-146.
- Вацева О., *Нариси з історії західно-українського спортивного руху*, Львів.
- Григоревич В.В., *Всеобщая история физической культуры и спорта*, Москва 2008.

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Staże naukowe:

12.02.-26.02.2017 r. – 2-tygodnie - **staż naukowy** na Wydziale Kultury Fizycznej, Sportu i Zdrowia Wschodnioeuropejskiego Narodowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku (Ukraina);

1.03.-16.06.2017 r. - 3,5 miesiąca - **staż naukowy** na Wydziale Kultury Fizycznej, Sportu i Zdrowia Wschodnioeuropejskiego Narodowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku (Ukraina);

W okresie od lutego do czerwca 2017 r. odbyłam dwa staże naukowe Wydziale Kultury Fizycznej, Sportu i Zdrowia Wschodnioeuropejskiego Narodowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku (Ukraina); W trakcie staży przeprowadzono badania w zakresie literatury (w tym piśmiennictwa w języku ukraińskim) nad dziejami kultury fizycznej i turystyki w województwie wołyńskim w latach 1921-1939. Badania dotyczące

literatury poszerzyły fragmentaryczną i niepełną wiedzę w zakresie kultury fizycznej i turystyki na Wołyniu w latach 1921-1939. Następnie przeprowadziłam kwerendę źródeł w Archiwum Państwowym Obwodu Wołyńskiego w Łucku odnoszącą się do dziejów sportu i turystyki w województwie wołyńskim w latach 1921-1939.

W ramach upowszechniania wiedzy naukowej, podczas seminarium naukowego na Wydziale Kultury Fizycznej, Sportu i Zdrowia wygłosiłam wykład nt. Sport kobiet w Polsce w latach 1918-1939. Efektem współpracy ze środowiskiem naukowym Wydziału Kultury Fizycznej, Sportu i Zdrowia Wschodnioeuropejskiego Narodowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku było wytyczenie kierunku wspólnych badań odnoszących się do dziejów sportu na Wołyniu w latach 1921-1939, współautorskich publikacji naukowych i organizacji kongresów o charakterze cyklicznym. Efektem stażu były publikacje naukowe, wystąpienia na konferencjach i kongresach naukowych oraz współorganizacja kongresu naukowego (członek komitetu organizacyjnego) 1th International Scientific Congress of the Historians of Sports «HISTORY OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS OF THE EUROPEAN NATIONS» I Lesya Ukrainka Eastern European National University 18–20.09. 2017; (university recreation camp «Hart» (lake Svitiaz, Shatsk district, Volyn oblast, Ukraine).

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.

Działalność dydaktyczna

Istotny element mojej pracy zawodowej stanowi działalność dydaktyczna. Realizowałam zajęcia dydaktyczne głównie na kierunku Wychowanie Fizyczne I i II stopień (studia stacjonarne i niestacjonarne), Turystyka i Rekreacja I stopień (studia stacjonarne), Praca Socjalna I stopień (studia stacjonarne i niestacjonarne). Wykaz prowadzonych przedmiotów: Teoria wychowania fizycznego, Turystyka szkolna, Podstawy turystyki, Pedagogika czasu wolnego, Turystyka osób z niepełnosprawnościami, Turystyka grup społecznych wymagających wsparcia, seminarium licencjackie i seminarium magisterskie. Jestem promotorem ponad 50 prac licencjackich na kierunku Wychowanie Fizyczne oraz Turystyka i Rekreacja i 11 prac magisterskich na kierunku Wychowanie Fizyczne.

Od roku akademickiego 2020/2021 realizowałam zadanie merytoryczne - Zadanie 2 - Realizacja programów kształcenia nauczycieli na kierunkach realizujących specjalność nauczycielską (w oparciu o modelowe programy kształcenia nauczycieli) w projekcie nr POWR.03.01.00-00-KN31/18-00 pt. *Uczenie się poprzez praktykę kluczem do profesjonalnej praktyki nauczania. Kompleksowe kształcenie studentów kierunków ze specjalnością nauczycielską UJD* - w ramach prowadzonych przedmiotów:

- *Personalizacja procesu kształcenia z elementami tutoring* (rok akademicki 2020/2021; 2021/2022);
- *Organizacja pracy szkoły z elementami prawa oświatowego* (rok akademicki 2021/2022).

Przedmioty te, już poza projektem, realizowałam również w semestrze zimowym w roku akademickim 2022/2023.

Pełniłam funkcje opiekuna roku na kierunku Wychowanie Fizyczne II° (2011-2013), Wychowanie Fizyczne I^o (2013-2016; 2019/2020; 2022/2023), Turystyka i

Rekreacja I^o (2015/2016) oraz opiekuna praktyk studenckich z ramienia Uczelni na kierunku Wychowanie Fizyczne: ciągle psychologiczno-pedagogiczne, ciągle pedagogiczne.

Prace mające na celu doskonalenie działalności dydaktycznej

- prace nad zmianą profilu kształcenia z ogólnoakademickiego na praktyczny na kierunku Turystyka i Rekreacja (2018 r.)
- prace w zakresie ewaluacji programów studiów na kierunku Wychowanie Fizyczne oraz Turystyka i Rekreacja – działania wynikały z roli członka Kierunkowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia dla kierunku Wychowanie Fizyczne oraz Turystyka i Rekreacja;
- członek zespołu przygotowującego wniosek o utworzenie kierunku studiów Turystyka i Rekreacja II stopień – kierunek został uruchomiony od roku akademickiego 2019/2020;
- członek zespołu przygotowującego raport samooceny PKA na kierunku Wychowanie Fizyczne – I stopień – 2010 r.
- członek zespołu przygotowującego wniosek o utworzenie kierunku studiów Wychowanie Fizyczne II°;

Podnoszenie kompetencji zawodowych

- Studia Podyplomowe w zakresie Zarządzanie dla oświatowej kadry kierowniczej, WSP w Częstochowie, Wydział Filologiczno-Historyczny, Instytut Zarządzania i Marketingu – 2001 r.;
- nabycie kompetencji językowych - Warsztat z języka ukraińskiego na poziomie A1 - zakończony 15.12.2016 r. – organizator: Centrum Transferu Wiedzy i Innowacji w Obszarze Nauki i Sztuki AJD;
- Kurs instruktorski - Instruktor Nordic Walking - Siedlce 28.05.2018 – Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego - Akademia Polska;
- Kurs tutorski dla nauczycieli akademickich UJD - 07.02.2020-29.09.2020;
- czynny udział (on-line) w III Ogólnoukraińskiej Szkole Letniej z udziałem międzynarodowym „*Pewny start do Nowej Ukraińskiej Szkoły: doświadczenie w realizacji szkoły podstawowej i przejścia do szkoły średniej*” w aspekcie reformy „NSU” w klasach 5-9 oraz podniesienia kompetencji zawodowych pedagogów w celu stworzenia nowego bezpiecznego środowiska edukacyjnego nowoczesnych placówek edukacyjnych, Ukraina 3-8.07.2021, organizator: Wołyński Narodowy Uniwersytet im. Łesi Ukrainki w Łucku, Wołyński Instytutu Kształcenia Podyplomowego - nabyte kompetencje zawodowe: językowe i komunikacyjne, informacyjne i cyfrowe, refleksyjne, projektowe, zdrowotne, społeczne, społeczno-kulturowe, przedsiębiorcze, umiejętności uczenia się przez całe życie, umiejętności uczenia się na odległość, technologie STEM i edukacja włączająca. Suma godzin 30 godzin / 1 ECTS - prezentowane wystąpienie: *Podstawa programowa wychowania fizycznego w szkolnictwie w Polsce z uwzględnieniem szkoły podstawowej.*

Działania w zakresie umiędzynarodowienia studiów

- uczestnictwo w pracach nad podwójnym dyplomowaniem na kierunku Wychowanie Fizyczne;

- zainicjowanie działań w zakresie podwójnego dyplomowania na kierunku Turystyka i Rekreacja;
- opracowanie elementów mobilności w ramach programu Erasmus+ Mobility Agreement Staff Mobility For Teaching: mobilność z krajami partnerskimi 2018-KA107 (Lesya Ukrainka Eastern European National University, Tiraspol State University);
- koordynator zajęć i opiekun Profesora Zagranicznego – pracownik Tiraspol State University, Chişinău, Republic of Moldova - 7.01.2018-20.01.2018; 18.11.2018-30.11.2018;
- opieka merytoryczna stażysty – pracownik Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Ohijki w Kamieńcu Podolskim (Ukraina) - 11.03-21.06.2019;

Prowadzenie zajęć w ośrodkach naukowych za granicą:

- udział w programie Lifelong Learning Programme ERASMUS 2012/2013 - 8.04.2013-13.04.2013 - Uniwersytet Pawła Józefa Szafarika w Koszycach, Instytut Wychowania Fizycznego i Sportu;
- udział w programie Erasmus+ Mobility Agreement Staff Mobility For Teaching: mobilność z krajami partnerskimi w ramach umowy finansowanej 2018-1-PL01-KA107-049361 - 03.11.-09.11.2019 - Universitatea de Stat din Tiraspol, Chişinău, Republic of Moldova;

Kształcenie doktorantów:

- **promotor pomocniczy** w przewodzie doktorskim Jerzego Nowika decyzją Rady Zamiejscowego Wydziału Kultury Fizycznej w Gorzowie Wlkp. na posiedzeniu w dniu 12 grudnia 2017 r.
Przewód został pozytywnie zakończony obroną pracy doktorskiej w dniu 8.07.2019 r. oraz Uchwałą Rady ZWKF w Gorzowie Wlkp. z dnia 10.07.2019 r. o nadaniu stopnia doktora w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej - promotor rozprawy – dr hab. Artur Pasko, prof. UwB, recenzenci: prof. dr hab. Marek Ordyłowski, prof. dr hab. Stanisław Zaborniak.

Pełnione funkcje:

- Kierownik Zakładu Humanistycznych i Teoretycznych Podstaw Kultury Fizycznej i Turystyki, Instytut Wychowania Fizycznego, Turystyki i Fizjoterapii - 01.11.2008-31.08.2016;
- Zastępca Dyrektora ds. Nauki, Instytut Wychowania Fizycznego, Turystyki i Fizjoterapii - 01.10.2014-31.08.2016; 1.10.2017-04.12.2019;
- członek Rady Wydziału Pedagogicznego - kadencja 2012-2016;
- członek Rady Wydziału Pedagogicznego 2018-2019;
- członek Wydziałowej Komisji ds. Regulaminu (Wydział Pedagogiczny) - kadencja 2012 – 2016;
- członek Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na kadencję 2012–2016 – Wydział Pedagogiczny;
- członek Rady Instytutu Wychowania Fizycznego, Turystyki i Fizjoterapii – 2008-2019);
- członek Kierunkowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia dla kierunku Wychowanie Fizyczne (2012-2016);
- członek Kierunkowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia dla kierunku Turystyka i Rekreacja (2017-2019);

- Pełnomocnik dziekana ds. kierunku Wychowanie Fizyczne – Wydział Nauk o Zdrowiu (1.06.2023-28.02.2023);

Działalność związana z nurtem działalności naukowej:

- Redaktor pomocniczy wniosku Projekt o finansowanie w ramach programu „Rozwój Czasopism Naukowych” RCN/SP/0050/2021/1 - Redaktor wniosku: dr hab. Prof. UJD E. Małolepszy (drugi Redaktor pomocniczy wniosku – dr B. Cieślik);
- Redaktor naukowy czasopisma *Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna* - od 01.2014 r. do 06. 2018 r;
- Redaktor naukowy czasopisma *Sport i Turystyka. Środkowoeuropejskie Czasopismo Naukowe* - od 07.2018 r. - nadal;

Czasopismo *Sport i Turystyka Środkowoeuropejskie Czasopismo Naukowe* uzyskało 40 punktów zgodnie z komunikatem Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych z dnia 1 grudnia 2021 r. Jest indeksowane w następujących bazach: Scopus, ERIH PLUS, Agro, Arianta, BazHum, CeON, CEJSH, DIMENSIONS, DOAJ, Google Scholar, Index Copernicus (ICV 2021=100.00), MOST WIEDZY, ResearchGate, SPORTDiscus (EBSCOhost). Zgodnie z misją, czasopismo „(...) oferuje europejskim historykom kultury fizycznej, trenerom sportowym, fizjologom, specjalistom turystyki oraz pracownikom służby zdrowia, recenzowaną platformę do dyskusji na temat historii kultury fizycznej, nauk sportowych, teorii i praktyki sportu, fizjoterapii, turystyki i rekreacji”¹⁰. Zakres tematyczny czasopisma: dzieje kultury fizycznej i turystyki w Polsce i na świecie; teoria i metodyka wychowania fizycznego i sportu; uwarunkowania zdrowia, postawy prozdrowotne, jakość życia; turystyka i rekreacja; biogramy, dyskusje, polemiki, recenzje, przegląd wydawnictw, sprawozdania.

Udział w komitetach organizacyjnych międzynarodowych i krajowych kongresów, konferencji, sympozjów naukowych:

w ramach współpracy z Wołyńskim Uniwersytetem Narodowym im. Łesi Ukrainki w Łucku:

- **członek Komitetu Organizacyjnego** - 1th International Scientific Congress of the Historians of Sports «HISTORY OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS OF THE EUROPEAN NATIONS»I Lesya Ukrainka Eastern European National University 18–20.09. 2017. , (university recreation camp «Hart» (lake Svitiaz, Shatsk district, Volyn oblast, Ukraine) - główny organizator Wschodnioeuropejski Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki w Łucku;
- **przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego** - 2th International Scientific Congress of the Historians of Sports «HISTORY OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS OF THE EUROPEAN NATIONS», Jan Długosz University in Częstochowa, Lesya Ukrainka Eastern European National University, Złoty Potok (Polska) 10-12.09.2018 r. (Poland) – główny organizator Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie;
- **członek Komitetu Organizacyjnego** - 3th International Scientific Congress of the Historians of Sports «HISTORY OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS OF THE EUROPEAN NATIONS» Lesya Ukrainka Eastern European National University,

¹⁰ Strona czasopisma Sport i Turystyka Środkowoeuropejskie Czasopismo Naukowe <https://czasopisma.ujd.edu.pl/index.php/sport> [data dostępu: 21.04.2023].

September 10-12, 2019, (university recreation camp «Hart» (lake Svitiaz, Shatsk district, Volyn oblast, Ukraine – główny organizator Wschodnioeuropejski Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki w Łucku;

- **członek Komitetu Organizacyjnego** - 4th International Scientific Congress of the Historians of Sports «HISTORY OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS OF THE EUROPEAN NATIONS» September 22-24, 2021; Lesya Ukrainka Volun National University (university recreation camp «Hart» (lake Svitiaz, Shatsk district, Volyn oblast, Ukraine);
- **członek Komitetu Organizacyjnego** - 5th International Scientific Congress of the Historians of Sports «HISTORY OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS OF THE EUROPEAN NATIONS» September 27, 2022 (online), Lesya Ukrainka Volun National University (university recreation camp «Hart» (lake Svitiaz, Shatsk district, Volyn oblast, Ukraine);

Kongresy były organizowane w ramach podpisanej współpracy międzynarodowej z Wołyńskim Uniwersytetem Narodowym im. Łesi Ukrainki w Łucku a Uniwersytetem Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie. Kongresy upowszechniły wiedzę, wymianę doświadczeń naukowych w dziedzinie historii kultury fizycznej, sportu i turystyki w krajach europejskich oraz stworzyły przestrzeń do komunikacji międzynarodowej w zakresie wymiany doświadczeń w obszarze wychowania fizycznego, sportu i turystyki. Poparcie dla organizacji kongresu w 2017 r. udzieliło m.in.: Ministerstwo Oświaty i Nauki Ukrainy i *Narodowa Akademia Nauk Pedagogicznych Ukrainy* w Kijowie. W kongresach uczestniczyli przedstawiciele nauki z Ukrainy, Polski, Mołdawii, Czech, Niemiec, Słowacji. Prezentowane wyniki badań, szczególnie w obszarze kultury fizycznej i turystyki na Wołyniu w latach 1921-1939, zarówno dla strony ukraińskiej, jak i polskiej, stanowiły ważny krok w dziejach poznania kultury fizycznej Wołynia, jako obszaru wielokulturowego i wielonarodowościowego. Ukazały dziedzictwo przeszłości w obszarze wychowania fizycznego i sportu i turystyki zarówno jako polskie i ukraińskie. Prezentacja wyników moich badań (jak również pracowników UJD) była efektem kwerendy materiałów źródłowych w archiwach w Polsce i na Ukrainie.

w ramach współpracy z Uniwersytetem Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach (Słowacja):

- **członek Komitetu Organizacyjnego** - II Ročník Medzinárodnej Vedeckej Konferencie „Rekreačný Šport, Zdravie, Kvalita Života”, Košice 20-21.03.2014;
- **członek Komitetu Organizacyjnego** - III Ročník Medzinárodnej Vedeckej Konferencie „Rekreačný Šport, Zdravie, Kvalita Života”, Košice 14.04.-15.04.2016;
- **członek Komitetu Organizacyjnego** - IV Ročník Medzinárodnej Vedeckej Konferencie „Rekreačný Šport, Zdravie, Kvalita Života”, Košice 12-13.04.2018;

Wspólna organizacja konferencji o zasięgu międzynarodowym pt. *Sport, Rekreacja, Zdrowie i Jakość Życia* (2014, 2016, 2018) z Instytutem Wychowania Fizycznego i Sportu Uniwersytetu Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach pozwoliła na wymianę doświadczeń naukowych związanych z realizacją badań dotyczących obszaru nauk o kulturze fizycznej i zdrowiu, w szczególności w zakresie zdrowia, stylu życia, fizjologicznych aspektów wysiłku fizycznego i dziejów kultury fizycznej w krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Ponadto konferencje stanowiły przestrzeń do komunikacji w zakresie wymiany doświadczeń organizacji sportu i rekreacji w kontekście zdrowia i jakości życia, wymiany

poglądów specjalistów zajmujących się wpływem sportu i rekreacji na życie jednostek, wspólnot oraz całego społeczeństwa, uwzględniały problem otyłości we współczesnym społeczeństwie i sposoby jej zapobiegania. Współpraca zaowocowała publikacją naukową **Drozdek-Małołepsza Teresa**, Alena Buková (red.), *Teoretyczne i praktyczne uwarunkowania kultury fizycznej i turystyki, (Teoretické i praktické podmienky telesnej kultúry a turistiky)* Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 2015, ss. 208, ISBN: 9788374554428 oraz publikacjami w czasopismach naukowych: *Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna, Sport i Turystyka*. Środkowoeuropejskie Czasopismo Naukowe, *Physical Activity Review*.

w ramach współpracy z Polskim Towarzystwem Nauk Społecznych o Sporcie:

- **przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego** - V Ogólnopolska Konferencja Naukowa Polskiego Towarzystwa Nauk Społecznych o Sporcie pt. *Sport i turystyka w świetle nauk społecznych: historia, stan obecny i wyzwania* – Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie - Złoty Potok 7-9.09.2015;

Konferencja była uwieńczeniem długoletniej współpracy z Polskim Towarzystwem Nauk Społecznych o Sporcie. Prezentowano wyniki badań dotyczących kultury fizycznej, a w szczególności sportu, turystyki i rekreacji ruchowej. Ukazano znaczenie owych formy aktywności kulturowej w pełnieniu istotnej roli w życiu jednostek i społeczeństwa. Przedmiotem obrad konferencji było ukazanie dorobku poszczególnych dziedzin z zakresu nauk społecznych i humanistycznych. Dorobek naukowy prezentowali pracownicy naukowcy i doktoranci z różnych ośrodków naukowych w Polsce, głównie przedstawiciele filozofii, historii, w tym historycy kultury fizycznej, pedagogiki, psychologii, socjologii, organizacji i zarządzania oraz teorii i praktyki turystyki i rekreacji, wychowania fizycznego. Prezentowane wyniki badań zostały zaprezentowane w trzech monografiach naukowych:

1. J. Kosiewicz, E. Małołepszy, **T. Drozdek-Małołepsza** (red.), *Z dziejów wychowania fizycznego, sportu i turystyki w Polsce i w Europie*, Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 2016, ss. 318, ISBN 978-83-7455-482-4;
 2. J. Kosiewicz, E. Małołepszy, **T. Drozdek-Małołepsza** (red.), *Filozoficzne i społeczne aspekty sportu i turystyki*, Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 2016, ss. 323, ISBN 978-83-7455-481-1;
 3. J. Kosiewicz, E. Małołepszy, **T. Drozdek-Małołepsza** (eds.), *Social Sciences of Sport: Achievements and Perspectives*, Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, 2017, Częstochowa, ss. 263, ISBN 978-83-7455-526-5.
- **wiceprzewodnicząca Komitetu Organizacyjnego** - Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. *Biologiczno-medyczne i humanistyczne podstawy kultury fizycznej i turystyki w krajach Europy Środkowo-Wschodniej*, Częstochowa 16-17.02.2012;
 - **przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego** - Ogólnopolska Konferencja Naukowa nt. *Kultura fizyczna i turystyka w Polsce w latach 1918–2008*, Częstochowa 24-25.06.2010;

- **przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego** - V Ogólnopolska Konferencja Naukowa Polskiego Towarzystwa Nauk Społecznych o Sporcie pt. *Sport i turystyka w świetle nauk społecznych: historia, stan obecny i wyzwania* – AJD Częstochowa (Złoty Potok) 7-9.09.2015
- **członek Komitetu Organizacyjnego** - IV Ogólnopolskie Sympozjum Naukowe Historyków Kultury Fizycznej nt. *Stulecie sportów zimowych i sportu wiejskiego w niepodległej Polsce*, Cieklin 24-26.06.2019 - Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie;

Działalność upowszechniająca naukę

- **22.02.-29.02.2020 r.** - wykłady naukowe w ramach seminarium naukowego na Wydziale Kultury Fizycznej, Sportu i Zdrowia Wschodnioeuropejskiego Narodowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku poświęconego kulturze fizycznej i turystyce na Wołyniu w latach 1921-1939:
 - a) Stan badań nad dziejami kultury fizycznej i turystyki na Wołyniu w latach 1921-1939.
 - b) Kultura fizyczna i turystyka w województwie wołyńskim w latach 1921-1939 w zasobach archiwalnych.
 - c) Wychowanie fizyczne i sport w szkolnictwie w województwie wołyńskim w latach 1921-1939.
 - d) Turystyka i rekreacja fizyczna na Wołyniu w latach 1921-1939.

Seminarium upowszechniło wiedzę oraz stworzyło możliwość wymiany doświadczeń naukowych w dziedzinie historii kultury fizycznej, sportu i turystyki na Wołyniu w latach 1921-1939 jako obszaru wielonarodowościowego i wielokulturowego. Stworzyło przestrzeń do komunikacji w zakresie wymiany doświadczeń w w/w obszarze badań.

Cykl tematycznych wykładów naukowych nt. *„Kultura fizyczna i turystyka w województwie wołyńskim w latach 1921-1939”*:

- 23.09.2021 r. – wykład dla studentów wychowania fizycznego na Wydziale Kultury Fizycznej, Sportu i Zdrowia Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego im. Łesi Ukrainki w Łucku w ramach ukraińskiego Programu Visiting Professors (platforma wymiany myśli, pomysłów i doświadczeń dla wybitnych naukowców i wykładowców) – współautor wykładu dr hab. prof. UJD Eligiusz Małolepszy.
- 29.09.2021 r. - wykład w ramach cyklicznych konferencji „Spotkania ze źródłem archiwalnym, Wołyń w źródle archiwalnym” - organizator Archiwum Państwowe w Kielcach i Instytut Historii UJK w Kielcach; 12.11.2022 r. - wykład w ramach spotkania zorganizowanego przez Powiatowe Muzeum Ziemi Głubczyckiej w Głubczycach;
- Czynny udział w 3 Śląskim Festiwalu Nauki w Katowicach - prezentacja warsztatów dydaktycznych w powiązaniu z podłożem naukowym *„Jaki jest mój czas reakcji”* - 12-14.01.2019.

Odnaczenia, nagrody, wyróżnienia:

- Medal Srebrny za Długoletnią Służbę – nadał, postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2011 r. Prezydent RP;
- Medal Złoty za Długoletnią Służbę – nadał, postanowieniem z dnia 20 lipca 2022 r. Prezydent RP;
- Medal Komisji Edukacji Narodowej – nadała, postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2018 r. Minister Edukacji Narodowej, Anna Zalewska

-
- Nagroda Indywidualna III stopnia Rektora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie za szczególne osiągnięcia w pracy – październik 2014 r.
 - Nagroda Indywidualna II stopnia Rektora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie za szczególne osiągnięcia w pracy – październik 2015 r.
 - Nagroda Indywidualna II stopnia Rektora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej – grudzień 2017 r.
 - Nagroda Indywidualna III stopnia Rektora Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie za szczególne osiągnięcia w pracy – grudzień 2019 r.
 - Nagroda Indywidualna III stopnia Rektora Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie za działalność naukową – grudzień 2021 r.
-

- Dyplom *Za wiele lat owocnej działalności naukowej w rozwoju wychowania fizycznego na terenie Wołynia*; Towarzystwo Historii Wychowania Fizycznego i Sportu Ukrainy - Łuck 2021;
- Uznanie *Za sumienną pracę, osobisty wkład w rozwój historii wychowania fizycznego i sportu, znaczące osiągnięcia przyczyniające się do rozwoju nauki, aktywną działalność badawczą w dziedzinie historii wychowania fizycznego Ukrainy i Polski*; Towarzystwo Historii Wychowania Fizycznego i Sportu Ukrainy - Łuck 2019 r.

Poniżej przedstawiam syntetyczne zestawienie mojego dorobku naukowego po uzyskaniu stopnia doktora z uwzględnieniem punktacji ministerialnej (Tabela 1.) oraz wykaz publikacji w czasopismach indeksowanych w Web of Science i Scopus z przypisaną punktacją ministerialną (Tabela 2).

Tabela 1. Podsumowanie całości dorobku naukowego po uzyskaniu stopnia doktora

	łącna liczba prac	liczba prac z punktacją ministerialną	łącna wartość punktacji ministerialnej
Artykuły oryginalne z IF	0	0	0
Artykuły oryginalne bez IF - jednoautorskie	33	27	192
Artykuły oryginalne bez IF - wieloautorskie	37	34	480
Monografie naukowe wieloautorskie	5	5	270
Redakcja monografii naukowej - jednoautorska	2	2	10
Redakcja monografii naukowej - wieloautorska	5	5	40
Rozdziały w monografii naukowej – jednoautorskie	42	25	118
Rozdziały w monografii naukowej – wieloautorskie	28	22	169
Razem:	152	120	1279

Źródło: Analiza bibliometryczna

Tabela 2. Artykuły w czasopismach naukowych indeksowanych w bazach Web of Science i Scopus.

Autor/Artykuł/Tytuł źródła	Indeksacja	łączna wartość punktacji ministerialnej
E. Małolepszy, T. Drozdek-Małolepsza , <i>The Outline of the History of Physical Culture in the Province of Ternopil in the Years 1920–1939</i> , Central European Journal of Sport Sciences and Medicine, vol. 37 no 1/2022, pp. 5–11. DOI: 10.18276/cej.2022.1-01;	Scopus	40
T. Drozdek-Małolepsza , <i>Sports in the Province of Volhynia as presented in the "Ziemia Wołyńska" magazine (1928–1932)</i> , Central European Journal of Sport Sciences and Medicine, vol. 33, no. 1/2021, pp. 105–115, DOI: 10.18276/cej.2021.1-10	Scopus	40
I. Pavlova, I. Bodnar, A. Hamade, D. Mosler, E. Małolepszy, T. Drozdek-Małolepsza , Relation between quality of life and physical literacy of young adolescents with Autism Spectrum Disorder, International Journal of Special Education, 2021, 36(2), https://doi.org/10.52291/ijse.2021.36 , ISSN 0827-3383, e-ISSN 1917-7844	Web of Science, Scopus	70
T. Drozdek-Małolepsza , E. Małolepszy, <i>Chosen forms of participation in physical culture in the multinational Stanisławowski province in the period 1920-1939</i> , Physical Activity Review 2021; 9(2): p. 149-154. doi: 10.16926/par.2021.09.31	Web of Science, Scopus	70
E. Małolepszy, T. Drozdek-Małolepsza , <i>Sport żydowski na Wołyniu w latach 1921–1939</i> , Sport i Turystyka. Środkowoeuropejskie Czasopismo Naukowe, 2021, t. 4, nr 2, s. 25–41, http://dx.doi.org/10.16926/sit.2021.04.09 ,	Scopus	40
E. Małolepszy, T. Drozdek-Małolepsza , <i>Sport in the county of Kremenets in the light of "Życie Krzemienieckie" magazine (1932-1939)</i> , Sport i Turystyka. Środkowoeuropejskie Czasopismo Naukowe, 2019 t. 2, nr 3, s. 39-58, ISSN 2545-3211, e-ISSN 2657-4322, http://dx.doi.org/10.16926/sit.2019.02.22	Scopus	40
T. Drozdek-Małolepsza , <i>Polish Sports Congresses as a way of promotion and popularization of women's physical education and sport in the period of the Second Polish Republic</i> , Physical Activity Review, 2017 vol. 5, p. 176-187; e-ISSN 2300-5076, http://dx.doi.org/10.16926/par.2017.05.22	Scopus	5
J. Wąsik, W. Czarny, E. Małolepszy, T. Drozdek-Małolepsza , <i>Kinematics of taekwon-do front kick</i> , Archives of Budo Science of Martial Arts and Extreme Sports, 2015 t. 11, s. 23-29, ISSN: 2300-8820.	Web of Science,	5
E. Małolepszy, T. Drozdek-Małolepsza , <i>Analysis of Polish writing on the history of physical education and sports in the North-Eastern borderlands of the 2nd republic</i> , Physical Activity Review, vol. 1, 2013, p. 22-31, e-ISSN 2300-5076.	Scopus	5
Razem:		315

Źródło: Analiza bibliometryczna

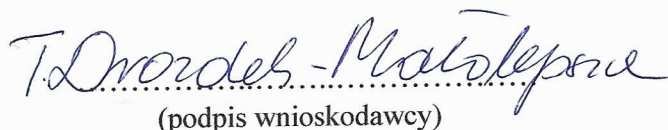
7. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6, wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej.

- Współautorstwo pracy dydaktycznej: **T. Drozdek-Małołepsza**, A. Płomiński, E. Małołepszy, *Przewodnik bibliograficzny z dziejów turystyki i rekreacji (Świat, Europa i Polska)*. Częstochowa 2013, ss.63, ISBN 9788374553032;

Przewodnik przeznaczony jest dla osób studiujących na kierunku turystyka i rekreacja w Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie i w innych uczelniach w Polsce.

- Organizacja zajęć integracyjno-sportowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, podopiecznych z ośrodków opieki województwa śląskiego w ramach imprezy „YAVNA SPARTAKIADA” – sześć edycji, ciągłość od 2014 r. do 2019 r., współorganizator Stowarzyszenie YAVA w Częstochowie – działające na rzecz pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom.

Celem projektu była aktywizacja osób z niepełnosprawnością poprzez organizację działań integracyjno-sportowych oraz ukazanie roli sportu w życiu osób z niepełnosprawnościami, nie tylko jako formy rehabilitacji i sposobu na podniesienie ogólnej sprawności, ale także jako drogi do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie, szansy na ciekawe i godne życie. Istotnym elementem projektu był aktywny udział w przedsięwzięciu społeczność akademickiej - studentów i wykładowców Uniwersytetu. Wspólne działania miały na celu budowanie pozytywnych relacji i zmianę postrzegania osób z niepełnosprawnościami nie tylko przez pryzmat ich choroby, ale poprzez kształtowanie w społeczeństwie postaw otwartości i życzliwości wobec osób z niepełnosprawnością i ich problemów. Studenci mieli możliwość poznania zalet sportu jako czynnika rehabilitacji leczniczej wynikającego z faktu, że po pierwsze, uczestnictwo w różnych formach aktywności ruchowej warunkuje prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny, utrwała wyniki leczenia podstawowego, zapobiega wielu chorobom, zniekształceniom i wtórnym zmianom niepożądanym z medycznego punktu widzenia, a po drugie, poprzez zajęcia sportowo – rekreacyjne możliwe jest niwelowanie lub przynajmniej ograniczanie niepełnosprawności funkcjonalnej określonych narządów.

(podpis wnioskodawcy)